

**Koninklijke Vereniging
Het Comité van Graanhandelaren
te Rotterdam**

**Condiën
van de Nederlandse Handel
in Granen en Diervoedergrondstoffen**

Zoals herzien op 16 april 2012,
en in werking getreden op 1 mei, 2012

Condiënen van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen (CNGD)

*Tenzij in de kantlijn anders is aangegeven,
hebben alle artikelen betrekking op Granen,
Veekoeken en Dierlijke Eiwitten.*

I. Koopbrief

- Artikel 1 Iedere zaak, afgesloten op de Condiënen van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen, moet uiterlijk de volgende dag bevestigd worden door afzending van een koopbrief, waarin vermeld staat, dat de zaak op bovengenoemde Condiënen is geschied.
- Artikel 2
1. Indien de zaak is geschied door bemiddeling van een tussenpersoon, moet deze de namen van de koper en de verkoper indien nog niet aan elkaar bekend, terstond na het afsluiten van de zaak aan beide partijen mededelen en de gelijkkluidende koopbrief afzenden aan koper en verkoper. Beide partijen hebben binnen 1 week ná afsluiting van de koop het recht over en weer directe bevestiging (duplicaat-koopbrief) te eisen. De partij, die deze eist, zendt aan de ander de door haar getekende bevestiging en tevens een, wat de feiten betreft, gelijkkluidende bevestiging ter tekening.
  2. Indien deze duplicaat-koopbrief niet binnen vier dagen na de verzendingsdag getekend in het bezit van de aanvrager is, kan deze gedurende vier dagen een nieuwe aanvraag verzenden.
  3. Zijn na deze aanvraag wederom vier dagen verlopen zonder dat de getekende duplicaatkoopbrief in het bezit van de aanvrager is, zo heeft deze het recht:
    - 1°. de zaak als vervallen te beschouwen;
    - 2°. afrekening te eisen naar marktwaarde van de dag, volgende op die, waarop hij aan de wederpartij daarvan per aangetekend schrijven bericht heeft gezonden;
    - 3°. het goed binnen vier dagen na afloop van die termijn door een makelaar of tussenpersoon te doen in- resp. verkopen en op basis daarvan afrekening te eisen.
  4. Indien de aanvrager gebruik wenst te maken van de rechten genoemd in lid 3 sub 1° en 3°, dan moet hij dit op straffe van verval binnen vier dagen na afloop van de meer genoemde termijn aan de wederpartij bij aangetekend schrijven mededelen. Doet hij dit niet, dan blijft hem slechts het recht sub 2° openstaan.
  5. Bij elke overeenkomst, door bemiddeling van tussenpersonen tot stand gekomen, hebben koper en verkoper het recht de hun ingevolge lid 1 opgegeven verkoper of koper terstond niet aan te nemen, tenzij voor het afsluiten der zaak de namen van koper en verkoper werden opgegeven en zonder voorbehoud werden geaccepteerd. In geval van weigering zijn zij gehouden hun wederpartij en de tussenpersoon hiervan, onmiddellijk schriftelijk kennis te geven.
- Artikel 3
1. Indien de zaak is afgesloten direct tussen koper en verkoper, moet de koopbrief worden afgezonden door de verkoper, die daarbij het recht heeft van de koper bevestiging te eisen.
  2. Indien deze koopbrief niet binnen twee dagen na die van het sluiten van de koop door de koper ontvangen is, heeft deze het recht om zijnerzijds een koopbrief te zenden en daarvan bevestiging te vragen, mits hij dit doet de derde dag na het sluiten van de koop.

3. Indien de derde dag verlopen is zonder dat van een van beide zijden een koopbrief gezonden is, wordt de koop beschouwd als niet te zijn tot stand gekomen.
4. Indien de bevestiging is geëist, doch niet binnen vier dagen na de verzendingsdag in het bezit van de aanvrager is, zijn de bepalingen van Art. 2 lid 2 en volgende toepasselijk.

Artikel 4   Indien op de koopbrief op de voormiddag van de eerste dag na die van ontvangst geen aanmerking is gemaakt, zal zijn inhoud worden beschouwd als goedgekeurd.

II. Aflevering en ontvangst

A. Algemene bepalingen

Artikel 5   1. De koper is verplicht voor alles, wat de ontvangst aangaat, domicilie te kiezen bij een factor. De opgave van de naam van die factor moet tijdig in het bezit van de verkoper zijn. De koper draagt zorg, dat zijn factor tijdig instructies heeft voor de ontvangst en laadruimte kan stellen, zodra deze daarom gevraagd wordt.

2. Mocht een koper de opgave van zijn factor verzuimd hebben, dan zal hij, indien een factor, ook zonder opdracht, voor hem optreedt, voor de daden van deze aansprakelijk zijn, mits deze als zijn factor of als een van zijn factors bekend staat.

3. Overigens zal de factor, die voor de koper of verkoper optreedt, geacht worden gemachtigde te zijn in alles wat betreft de ontvangst, de aflevering en arbitrages inzake kwaliteit en conditie.

Artikel 6   1. De verkoper regelt de aflevering uit zeeschip of daarmee gelijk te stellen ruimte dan wel uit binnenschip en deelt de koper of diens gemachtigde mede, op welke dag en van welk uur af deze laadruimte te zijner beschikking moet houden. Dezelfde bepaling geldt voor goed, als loco verkocht en dat nog in bovenbedoelde ruimte ligt. Tevens dient verkoper aan koper of diens gemachtigde de douanestatus van de te leveren goederen mede te delen.

2. Aan koper of diens gemachtigde moet tenminste zes uur tijd worden gegeven om de gevraagde ruimte te stellen. Dit geldt voor zowel het Rotterdamse havengebied (Stad, Waalhaven, Botlek en Europoort), alsmede voor het Amsterdam havengebied inclusief IJmuiden.

3. Na 16.30 uur gevraagde laadruimte behoeft niet voor de volgende morgen te 10.00 uur langs zijde te zijn. Iedere na 16.50 uur gedane bestelling wordt geacht te zijn geschied de volgende morgen te 9.00 uur.
Ruimte, die des maandags vóór 11.00 uur gesteld moet zijn, moet des vrijdags vóór 16.30 uur door de eerste boordvrij-verkoper worden aangevraagd, de daaropvolgende bestellingen in een keten van boordvrij-contracten kunnen daarentegen tot uiterlijk 16.50 uur worden gedaan. Iedere na vrijdagmiddag 16.50 uur gedane bestelling wordt geacht te zijn geschied op maandagmorgen 9.00 uur.
Desgevraagd moet ook 's nachts ontvangen worden.

4. Indien bij een zaak op aflading of op aankomst door de verkoper een dag, nadat het zeeschip is gelost, geen laadruimte is aangevraagd, is hij desgevraagd verplicht de partij goed, welke hij zal afleveren, aan te wijzen of merk en contramerk ervan te noemen.
Levering van een andere partij is dan niet meer geoorloofd. Verkoper is verplicht tot aflevering over te gaan, zodra hem dit mogelijk is.
Indien aflevering 90 dagen na de laatste losdag van het zeeschip niet heeft plaatsgevonden, is de overeenkomst van rechtswege ontbonden.

5. Indien goederen aangevoerd worden in zeeschepen die wegens hun diepgang de sluisen van IJmuiden niet kunnen passeren, dan nadat een deel van deze goederen in de buitenhaven van IJmuiden is gelost, zijn verkopers gerechtigd de te lichten goederen in IJmuiden te leveren. De hieruit voortvloeiende vrachtverschillen zijn voor verkopers rekening.

- Artikel 7
1. Wanneer de verkoper op verzoek van de koper de verlading verzorgt, brengt dit geen verandering in de termijnen, die de koper ter uitvoering van zijn rechten in acht moet nemen.
  2. Indien de koper de verkoper opdraagt, laadruimte in een bepaald schip voor hem aan te nemen en deze daartoe bereid is, blijft de koper er voor aansprakelijk, dat die laadruimte op de door de verkoper bepaalde tijd beschikbaar is, mits de verkoper in deze geen verzuim gepleegd heeft.

- Artikel 8
1. Indien de koper laadruimte gesteld heeft, zal de verkoper die ook in volgorde van aankomst langs schip of wal moeten beladen en daarvan alleen mogen afwijken voor de belading van schepen, die in beurtdienst varen.
  2. Wanneer de koper op aanvraag scheepsruimte gesteld heeft moet de verkoper zorgen, dat het schip binnen de gebruikelijke laadtijd beladen wordt. Als laadtijd voor lichters geldt de laadtijd van schepen, die een gelijke hoeveelheid zouden hebben geladen. Bij schepen, die in beurtdienst varen, moet de belading binnen vier werkuren na het tijdstip, waartegen de ruimte is gevraagd en ook gesteld, zijn aangevangen en onafgebroken worden voortgezet.
  3. Eventueel liggeld en/of andere kosten, dáárdoor veroorzaakt, dat de verkoper zich aan bovenstaande voorschriften niet heeft gehouden, komen te zijnen laste.

- Artikel 9
1. Indien de koper op het aangewezen uur geen laadruimte heeft gesteld, zal de verkoper het recht hebben in lichter of schip of loods of silo of daarmee gelijkstaande bergplaatsen te lossen en daaruit af te leveren.
  2. De verkoper is in dat geval verplicht het goed, op de wijze als in Art. 17 lid 3 en volgende voor loco-goed bepaald, ter beschikking van de koper te stellen. De in die leden omschreven rechten en verplichtingen van beide partijen zijn van toepassing.
  3. Alle kosten, door het verzuim in lid 1 omschreven ontstaan, moeten door de koper vergoed worden.
  4. Voor zover het goed door het zeeschip in loods of silo of op de wal gelost en daarvoor op het aangewezen uur geen ruimte gesteld mocht zijn, is de verkoper tot overlading in lichter of andere bergplaats niet verplicht. In zulk een geval wordt de loods of de wal beschouwd als bergplaats bedoeld in Art. 17 lid 3.
  5. Onderwicht en overwicht van in lichter, enz. geladen goed komen voor rekening van de nalatige koper.
  6. Is bij aankomst van de laadruimte, al werd die op het bepaalde uur gesteld, het goed reeds in andere ruimte dan cargadoors-lichter overgeladen, dan zal de koper in buitengewone gevallen (omstandigheden die zich bij de lossing kunnen voordoen), ter beoordeling van arbiters, het goed toch moeten ontvangen, mits vrij van extra kosten en onder voorwaarde, dat de identiteit van het goed vaststaat.

- Artikel 10
1. Alle verkopen zijn bedoeld 'gestort', tenzij bij de koop 'gezakt' bedongen is.
  2. Wanneer een koper gezakt heeft gekocht, heeft de verkoper het recht, hetzij direct uit het schip hetzij uit lichter of loods, eventueel ook over een zakgoedinrichting te leveren.

- Artikel 11 Iedere levering geldt als een afzonderlijk contract. Niet-nakomen met betrekking tot een levering laat het contract voor wat betreft andere leveringen onverlet, evenals andere contracten tussen dezelfde partijen.
- Artikel 12
1. Bij verkoop boordvrij/vrij aan boord/fob geschiedt de levering ter plaatse waar het goed wordt ingeladen.
  2. Bij verkoop wagonvrij of vrij op wagen/auto, geschiedt de levering ter plaatse, waar het goed wordt geladen.
  3. Bij verkoop 'cif' of 'vrachtvrij' geschiedt de levering ter plaatse, waar het goed wordt ingeladen.
  4. Bij verkoop 'franco', geschiedt de levering ter plaatse van bestemming.
  5. Bij verkoop van reeds geladen of liggend goed, geschiedt de levering bij het totstandkomen van de koopovereenkomst. De verkoper moet de koper tot de volgende dag te 12.00 uur tijd laten voor onderzoek.
- Artikel 13
1. Indien de conditie 'gezond' niet in de koopbrief vermeld staat, zal het goed onder alle omstandigheden ontvangen moeten worden, onverminderd het recht van de koper op arbitrage voor eventuele ongezonde toestand en/of kwaliteitsverschil.
  2. Indien de zaak is geschied op conditie 'gezond', zal de koper het recht tot weigeren worden toegestaan, indien in arbitrage wordt geoordeeld, dat het goed ongezond is, doch hij heeft geen recht op vergoeding wegens ongezonde toestand, wanneer hij het goed aanvaardt.
  3. Goed, dat zonder daardoor geleden te hebben, licht, droog warm is, en daarmee in verband staande geringe lucht heeft dan wel dat zonder daardoor geleden te hebben in geringe mate niet voldoet aan de conditie 'gezond', wordt als gezond beschouwd.
- Artikel 14
1. Indien een partij, die geheel voor gezond verkocht is, gedeeltelijk beschadigd wordt uitgelost, moeten de kopers genoeg nemen met hun evenredig deel van het gezonde en zijn de kopers voor het overige geannuleerd, zonder dat over het geannuleerde deel enige vergoeding kan worden gevorderd. De verkoper is niet verplicht het beschadigde aan de kopers aan te bieden, onverminderd het recht van kopers het al of niet beschadigd zijn in arbitrage te doen vaststellen. Het in dit lid bepaalde geldt niet, voorzover de koper aantoonde dat het goed in ongezonde toestand is verladen.
  2. Ingeval een voor gezond verkochte partij, die gedeeltelijk beschadigd wordt uitgelost, slechts ten dele is verkocht, moet de verkoper, zover de voorraad strekt, gezond uitleveren.
  3. Hetgeen gezond is uitgeleverd, vóór schade ontdekt wordt, zal bij de verdeling niet in aanmerking genomen worden en blijft geleverd; ook heeft geen verdere levering of verrekening plaats, indien de verkoper een gedeelte heeft geleverd, berekend naar een behoorlijk gestaafde, oorspronkelijke schatting van zijn schadeaandeel, zelfs indien die schatting later mocht blijken onjuist te zijn geweest.
  4. Indien het onmogelijk blijkt te zijn, deze verdeling aan boord van het schip te doen plaats hebben, zal de verkoper op zijn kosten het goed in lichter of loods lossen en daaruit verdelen.
  5. Dit artikel geldt niet, indien loco of op levering is verkocht.
- Artikel 15
1. Bij verkoop op monster door bemiddeling van een tussenpersoon verdient het door die tussenpersoon te verstrekken monster geloof.
  2. Bij verkoop op monster anders dan door bemiddeling van een tussenpersoon, alsmede in geval de tussenpersoon niet in staat is een monster te verstrekken, verdient het door verkoper te verstrekken monster geloof, tenzij koper een door de verkoper of wel met diens machtiging verzegeld monster verschaft.

Granen 3. Tenzij anders bepaald, geschieden de verkopen op 'goede doorsneekwaliteit'. Ophandeling van het monster moet bij de beoordeling van de kwaliteit in aanmerking worden genomen.

*Veekoeken
Dierlijke
Eiwitten* 3. Tenzij anders bepaald, geschieden de verkopen op 'goede gangbare kwaliteit'.

Artikel 16 Indien de koper enig goed weigert, heeft de verkoper het recht, over zijn goed te beschikken onverminderd overigens wederzijdse rechten en verplichtingen.

B. Loco-goed

Artikel 17 1. Loco-goed, liggende in *pakhuis, veem of silo*, moet ter beschikking van de koper worden gesteld en door deze, in onderling overleg met de verkoper, ontvangen worden binnen drie dagen, de dag van verkoop inbegrepen.

2. Indien koper of verkoper zich niet aan die termijn houdt, heeft de niet nalatige partij het recht - mits de wederpartij tevoren waarschuwend en hem dan nog 24 uur tijd voor levering, resp. ontvangst gevende - niet meer te ontvangen resp. te leveren en schadevergoeding te eisen, waarin begrepen zullen zijn alle door het verzuim veroorzaakte kosten.

3. Loco-goed liggende in *lichter*, moet ter beschikking van de koper worden gesteld en door deze ontvangen worden binnen drie dagen na de dag van verkoop. De verkoper deelt de koper of diens gemachtigde mede, op welke dag en van welk uur af hij laadruimte beschikbaar moet houden, welke mededeling uiterlijk de vorige dag gedaan moet worden.

4. Indien de koper op het aangewezen uur geen laadruimte heeft gesteld, zal de verkoper het recht hebben om het goed voor rekening van de koper op pakhuis, veem of silo op te slaan, waarvan hij de koper of diens gemachtigde terstond in kennis stelt. Daarna is van kracht het in lid 1 en 2 bepaalde, met dien verstande dat in lid 1 voor 'dag van verkoop' te lezen is 'dag van opslag'.

5. Indien de verkoper van dat recht geen gebruik maakt en het goed in lichter laat liggen, zal hij de koper daarvan terstond in kennis stellen en hem daarbij nog 24 uur tijd voor ontvangst geven.
Blijft de koper dan nog in gebreke, dan heeft de verkoper het recht niet meer te leveren en schadevergoeding te eisen, waarin begrepen zullen zijn alle door het verzuim veroorzaakte kosten.

6. Indien de verkoper zich niet aan de in lid 3 genoemde termijn houdt, heeft de koper het recht - mits de verkoper tevoren waarschuwend en hem dan nog 24 uur tijd voor levering gevende - niet meer te ontvangen en schadevergoeding te eisen. Echter overschrijding van de termijn door de verkoper is, na kennisgeving daarvan aan de koper of diens gemachtigde, geoorloofd, indien hij het afdoend bewijs levert, dat zulks het gevolg was van omstandigheden van zijn wil onafhankelijk.

Artikel 18 1. Loco-goed als in Art. 17 bedoeld, behoeft slechts te worden ontvangen, indien het aan de verkoopconditiën beantwoordt, natuurgewichtsverschillen minder dan 2 kg belopende, dan wel analyseverschillen ten aanzien van de overeengekomen gehalten evenwel uitgezonderd.

2. Levering van betere kwaliteit dan overeengekomen geeft geen recht op weigering of vergoeding.

3. Indien het aangewezen goed niet aan de verkoopconditiën beantwoordt, kan de verkoper nog eenmaal een andere partij aanwijzen. Recht op schadevergoeding wegens niet-levering heeft de koper slechts, wanneer redelijkerwijze aangenomen mag worden, dat de verkoper kon weten, dat zijn goed niet aan de verkoopconditiën voldeed.

Artikel 19 Indien vóór 14.30 uur verkocht is 'lichter- of schipovername', gaat de huur van lichter of schip voor de koper in de dag na de verkoop, ook al is die dag een zaterdag, zon- of feestdag; indien na 14.30 uur verkocht is, de tweede dag na verkoop.
Bij 'pand- of silo-overname' gaat de pand- respectievelijk silohuur voor de koper in op de eerste dag van de volgende huurperiode.

C. Zaken op levering

Artikel 20 1. Gedurende de gehele termijn van levering is de verkoper gerechtigd te leveren, de koper verplicht na aanzegging te ontvangen. Na weigering door de koper van het aangeboden goed, hetzij met wederzijds goedvinden, hetzij door arbitrale uitspraak, blijft dit recht, resp. deze verplichting bestaan.
2. Aanbieding tot levering mag echter hoogstens vier maal geschieden. De verkoper is verplicht de door de koper tevergeefs gemaakte kosten te vergoeden.
3. Bij niet-levering is de verkoper gehouden, af te rekenen op dagwaarde indien deze hoger is dan de contractprijs.

Artikel 21 1. De koper behoeft slechts goed te nemen, dat aan de verkoopconditiën beantwoordt, analyseverschillen ten aanzien van de overeengekomen gehalten evenwel uitgezonderd.
2. Levering van betere kwaliteit dan overeengekomen geeft geen recht op weigering of vergoeding.

Artikel 22 1. De koper is verplicht ook uit verschillende bergruimten te ontvangen, mits het goed daaruit binnen drie dagen leverbaar is, maar de verkoper moet de koper alle daardoor ontstane extra kosten vergoeden.

Granen 2. Bij contracten over minstens 200.000 kg heeft de verkoper het recht ineens of bij gedeelten te leveren, echter telkens geen minder kwantum dan 100.000 kg. De koper behoeft geen partij te nemen, die niet in de bedongen termijn is aangekomen.

*Veekoeken
Dierlijke
Eiwitten* 2. Bij contracten franco vrij op wagen over minstens 25.000 kg 'op aankomst' hebben verkopers het recht ineens of bij gedeelten te leveren, echter telkens geen minder kwantum dan 15.000 kg.

Artikel 23 1. Indien uit zeeschip of daarmee gelijk te stellen ruimte dan wel uit binnenschip goed ter levering wordt aangeboden, gelden voor de ontvangst de bepalingen van de Artt. 5, 6, 7, 8 en 9. Indien uit lichter, pand, silo, loods of daarmee gelijk te stellen bergplaats goed ter levering wordt aangeboden, moet op aanvraag ruimte gesteld worden. Mocht de koper hieraan niet voldoen, dan gelden de voor dat geval in Art. 17 gegeven voorschriften.
2. Indien bij verkoop cif of vrachtvrij een geladen schip ter levering wordt aangeboden, geldt de bepaling van Art. 12, lid 5.

D. Zaken op aflading

Artikel 24 1. Wanneer verkocht is op aflading zonder meer, is daaronder te verstaan uit zeeschip of binnenschip en direct of indirect, met of zonder overlading.
Wanneer is verkocht op aflading in een met name genoemd schip voor een bepaalde reis, moet de koper eventueel genoeg nemen met aflading in een door de rederij ingelegd plaatsvervangend schip.
2. Bij contracten 'op aflading' moet de verkoper de naam van het schip en de daarin op het desbetreffende contract betrekking hebbende verladen hoeveelheid zo spoedig doenlijk opgeven, in elk geval drie dagen vóór de berekende datum van aankomst, voorzover dit althans op grond van de ontvangst van de cif-aanzegging aan de eerste verkoper mogelijk is. De aanzegging moet zo spoedig mogelijk geschieden.

Mondelinge of per telefoon gegeven aandieningen moeten onmiddellijk schriftelijk worden bevestigd.

3. Indien de aanzegging niet eerder geschiedt dan na aankomst van het schip en daardoor voor de koper kosten ontstaan, moeten deze door de verkoper aan hem worden vergoed.
4. De verkoper heeft het recht een aanzegging in te trekken en een ander schip op te geven, zolang het aangezegde of nog op te geven schip niet is aangekomen en hij tevens bewijzen kan, dat de aanzegging aan de eerste verkoper is gewijzigd of dat zich abuizen in de berichtgeving hebben voorgedaan.

Artikel 25
Granen

1. Bij contracten over minstens 200.000 kg 'op aflading' heeft de verkoper het recht ineens of bij gedeelten te leveren, echter telkens geen minder kwantum dan 100.000 kg. De koper behoeft geen partij te nemen, die niet in de bedongen termijn is afgeladen.

Veekoeken
Dierlijke
Eiwitten

1. Bij contracten franco vrij op wagen over minstens 25.000 kg 'op aflading' hebben verkopers het recht ineens of bij gedeelten te leveren, echter telkens geen minder kwantum dan 15.000 kg. De koper behoeft geen partij te nemen, die niet in de bedongen termijn is afgeladen.
2. De datum van het cognossement of afladingspapier is bewijs van de tijd van aflading, tenzij het tegendeel bewezen wordt. De verkoper is verplicht zijn medewerking er aan te verlenen dat de koper in staat is de juistheid van de datum van het cognossement te controleren. In geval van doorcognossement beslissen de scheepspapieren, een door of namens de kapitein ondertekende verklaring of enig ander door de verkoper bij de brengen bewijs.
3. Alle officiële, in het land van afscheep afgegeven certificaten, die voor de importeurs als afdoend bewijs gelden met betrekking tot de kwaliteit, gelden voor de koper eveneens als afdoend bewijs voor de kwaliteit.

Artikel 26

Levering van betere kwaliteit dan overeengekomen geeft geen recht op weigering of vergoeding.

Artikel 27

(Vervallen)

Artikel 28

1. Bij niet-aanzegging van 'op aflading' verkocht goed is de verkoper gehouden af te rekenen op dagwaarde indien deze hoger is dan de contractprijs.
2. Wanneer uit een aangezegd schip van 'op aflading' verkocht goed of van een met opgaaf van scheepsnaam verkochte partij geen of slechts gedeeltelijke levering (eventueel de speling van 'circa' overschrijdend) geschiedt, behalve voorzover het betreft schade en/of manco, ten genoegen van arbiters aan te tonen, en behoudens het bepaalde in de Artt. 14 en 29, is de verkoper gehouden ter keuze van de koper hetzij de volle niet geleverde hoeveelheid (waarbij eventueel 'circa' niet in aanmerking komt) af te rekenen op dagwaarde indien deze hoger is dan de contractprijs benevens vergoeding van eventuele foutvracht en andere redelijkerwijs als gevolg van de niet-levering gemaakte kosten (ook die welke ten laste van een opvolgend koper zijn gekomen), hetzij alle door de niet-levering veroorzaakte voorzienbare en toerekenbare schade, welke de koper lijdt, aan deze laatste te vergoeden. Deze schade, welke uit winstderving van de koper kan bestaan, zal op afdoende wijze, zo nodig ook aan arbiters, moeten worden aangetoond.
Winstderving van de opvolgende kopers komt in geen geval voor vergoeding in aanmerking.
3. Manco (waarbij eventueel 'circa' in aanmerking komt) dient te worden verrekend tegen dagwaarde ten tijde waarop het manco is vastgesteld, al naar gelang deze dagwaarde ten gunste van koper of verkoper is.

- Artikel 29
1. Indien de koper het recht te weigeren of de verkoper het recht niet te leveren wordt toegestaan, is daarmee de zaak geannuleerd, behoudens het bepaalde in Art. 48 lid 2.
  2. De naam van het schip, waarmee de verkochte partij verladen is, of waarin dezelve geladen wordt, opgegeven zijnde, is de zaak geannuleerd, indien het schip vergaat of indien de gehele voor gezond verkochte partij in beschadigde toestand wordt uitgelost of zodanig deel daarvan beschadigd is, dat die door assuradeuren geheel voor hun rekening wordt genomen.
  3. Aanzegging in een schip waarvan het de verkoper bekend is of redelijkerwijze bekend had kunnen zijn, dat het door averij onzeewaardig of anderszins ongeschikt voor het vervoer is of is geworden, is niet geoorloofd.

- Artikel 30
1. In geval van aflading per zeeschip moet de verkoper leveren uit zeeschip of daarmee gelijk te stellen ruimte, in geval van aflading per binnenschip uit binnenschip, alles behoudens het bepaalde in de Artt. 9 en 10.
  2. Indien het goed anders dan door toedoen van de cif-koper niet in de bestemmingshaven maar elders wordt gelost, mag de verkoper leveren uit het schip waarin het goed aldaar ten vervoer naar de bestemmingshaven is overgeladen.

E. Zaken op aankomst

- Artikel 24a
1. Wanneer verkocht is op 'aankomst' is de verkoper gehouden te leveren uit een binnen de bedongen termijn aangekomen zeeschip of daarmee gelijk te stellen ruimte dan wel, indien het goed daarmee is aangekomen uit binnenschip. De Artt. 9 en 10 zijn van overeenkomstige toepassing.
  2. Bij contracten 'op aankomst' moet de verkoper de naam van het schip en de daarin op het desbetreffende contract betrekking hebbende verladen hoeveelheid zo spoedig doenlijk opgeven en in elk geval drie dagen vóór de berekende datum van aankomst, voorzover dit althans op grond van de ontvangst van de cif-aanzegging aan de eerste verkoper mogelijk is. De aanzegging moet zo spoedig mogelijk geschieden. Mondelinge of per telefoon gegeven aandieningen moeten onmiddellijk schriftelijk worden bevestigd.
  3. Indien de aanzegging niet eerder geschiedt dan na aankomst van het schip en daardoor voor de koper kosten ontstaan, moeten deze door de verkoper aan hem worden vergoed.
  4. De verkoper heeft het recht een aanzegging in te trekken en een ander schip op te geven, dat binnen de bedongen termijn verwacht wordt aan te komen, indien hij kan aantonen dat het oorspronkelijk opgegeven schip, buiten zijn toedoen, eerst na de berekende datum van aankomst de aankomsthaven blijkt te kunnen bereiken en daardoor niet binnen de bedongen termijn kan aankomen, resp. indien hij kan bewijzen, dat de aanzegging aan de eerste verkoper is gewijzigd of dat zich abuizen in de berichtgeving hebben voorgedaan. Indien de in dit lid bedoelde aanzegging door de eerste verkoper niet twee dagen voor de berekende datum van aankomst kan geschieden en daardoor voor de koper kosten ontstaan, moeten deze door de verkoper aan hem worden vergoed.
  5. Onder de omstandigheden bedoeld in lid 4 en vooropgesteld dat Levering/ Aankomst werd bedongen, heeft de eerste verkoper bovendien het recht (een) gedane aanzegging(en) alsnog in te trekken en, mits nog kan worden voldaan aan de bepalingen voor zaken op levering, deze aanzegging(en) te vervangen door een aanzegging krachtens Art. 20 der Conditieën.
  6. Alle verdere verkopers zijn tot onmiddellijke overeenkomstige intrekking en opgave van het vervangende schip, resp. aanzegging overeenkomstig Art. 20 verplicht.

- Artikel 25a
Granen
1. Bij contracten over minstens 200.000 kg 'op aankomst' hebben verkopers het recht ineens of bij gedeelten te leveren, echter telkens geen minder kwantum dan 100.000 kg. De koper behoeft geen partij te nemen, die niet in de bedongen termijn is aangekomen.
- Veekoeken*
Dierlijke
Eiwitten
1. Bij contracten franco vrij op wagen over minstens 25.000 kg. 'op aankomst' hebben verkopers het recht ineens of bij gedeelten te leveren, echter telkens geen minder kwantum dan 15.000 kg. De koper behoeft geen partij te nemen, die niet in de bedongen termijn is aangekomen.
  2. Alle officiële, in het land van afscheep afgegeven certificaten, die voor de importeur als afdoend bewijs gelden met betrekking tot de kwaliteit, gelden voor de koper eveneens als afdoend bewijs voor de kwaliteit.
- Artikel 26a
- Levering van betere kwaliteit dan overeengekomen geeft geen recht op weigering of vergoeding.
- Artikel 27a
- (Vervallen)
- Artikel 28a
1. Bij niet-aanzegging van 'op aankomst' verkocht goed is de verkoper gehouden af te rekenen op dagwaarde indien deze hoger is dan de contractprijs.
  2. Wanneer uit een aangezegd schip van 'op aankomst' verkocht goed geen of slechts gedeeltelijke levering (eventueel de speling van 'circa' overschrijdend) geschiedt, behalve voor zover het betreft schade en/of manco, ten genoegen van arbiters aan te tonen, en behoudens het bepaalde in de Artt. 14 en 29a, is de verkoper gehouden ter keuze van de koper *hetzij* de volle niet geleverde hoeveelheid (waarbij eventueel 'circa' niet in aanmerking komt) af te rekenen op dagwaarde indien deze hoger is dan de contractprijs benevens vergoeding van eventuele foutvracht en andere redelijkerwijs als gevolg van de niet-levering gemaakte kosten (ook die welke ten laste van een opvolgend koper zijn gekomen), *hetzij* alle door de niet-levering veroorzaakte voorzienbare en toerekenbare schade, welke de koper lijdt, aan deze laatste te vergoeden. Deze schade, welke uit winstderving van de koper kan bestaan, zal op afdoende wijze, zonodig ook aan arbiters, moeten worden aangetoond. Winstderving van opvolgende kopers komt in geen geval voor vergoeding in aanmerking.
  3. Manco (waarbij eventueel 'circa' in aanmerking komt) dient te worden verrekend tegen dagwaarde ten tijde waarop het manco is vastgesteld, al naar gelang deze dagwaarde ten gunste van koper of verkoper is.
- Artikel 29a
1. Indien de koper het recht te weigeren of de verkoper het recht niet te leveren wordt toegestaan, is daarmee de zaak geannuleerd, behoudens het bepaalde in Art. 48, lid 2.
  2. De naam van het schip, waarmee de verkochte partij verladen is, of waarin dezelve geladen wordt, opgegeven zijnde, is de zaak geannuleerd, indien het schip vergaat of indien de gehele voor gezond verkochte partij in beschadigde toestand wordt uitgelost of zodanig deel daarvan beschadigd is, dat die door assuradeuren geheel voor hun rekening wordt genomen.
  3. Aanzegging in een schip waarvan het de verkoper bekend is of redelijkerwijze bekend had kunnen zijn, dat het door averij onzeewaardig of anderszins ongeschikt voor het vervoer is of is geworden, is niet geoorloofd.
- Artikel 30a
- Indien het goed anders dan door toedoen van de cif-koper niet in de bestemmingshaven maar elders wordt gelost, mag, voor zover nog aan de bepalingen voor zaken 'op aankomst' kan worden voldaan, de verkoper leveren uit het schip waarin het goed aldaar ten vervoer naar de bestemmingshaven is overgeladen.

III. Gewicht en kwaliteit

Gewicht

- Artikel 31
1. Als afdoend bewijs voor het geleverde gewicht zal gelden het certificaat van instellingen die zijn gecertificeerd volgens algemeen erkende geaccepteerde normen.
  2. De bewijskracht van certificaten afgegeven door instellingen die niet zijn gecertificeerd volgens algemeen erkende en geaccepteerde normen, is aan het oordeel van arbiters overgelaten.

Kwaliteit: Natuurgewicht

- Artikel 32a
Granen
1. Als natuurgewicht zal gelden het natuurgewicht van de gehele cif-partij, waarvan is geleverd, en wel vastgesteld op de 20-literschaal, tenzij de vaststelling aan boord van zeeschip of daarmee gelijk te stellen ruimte gebruikelijk is.
- Granen*
2. Mocht de verkoper-importeur het natuurgewicht niet hebben doen vaststellen, dan kunnen de door de ontvanger te verstrekken gegevens als basis dienen voor de afrekening van dat gewicht.
- Granen*
3. De koper is verplicht, voor het doen vaststellen van het natuurgewicht aan de verkoper de kosten daarvan te vergoeden.
- Granen*
4. In geval van te laag natuurgewicht zal vergoed worden:
voor het eerste kg 1%
voor het tweede kg 1½%
voor het derde kg 2%
voor het vierde kg 2½%

voor elke fractie van 1 kg het proportionele gedeelte der vergoeding, een en ander volgens onderstaande tabel.

Wicht- verschil	Procent vergoeding	Wicht- verschil	Procent vergoeding
kg 0.1	0.1	kg 2.1	2.70
0.2	0.2	2.2	2.90
0.3	0.3	2.3	3.10
0.4	0.4	2.4	3.30
0.5	0.5	2.5	3.50
0.6	0.6	2.6	3.70
0.7	0.7	2.7	3.90
0.8	0.8	2.8	4.10
0.9	0.9	2.9	4.30
1.0	1.0	3.-	4.50
1.1	1.15	3.1	4.75
1.2	1.30	3.2	5.-
1.3	1.45	3.3	5.25
1.4	1.60	3.4	5.50
1.5	1.75	3.5	5.75
1.6	1.90	3.6	6.-
1.7	2.05	3.7	6.25
1.8	2.20	3.8	6.50
1.9	2.35	3.9	6.75
2.0	2.50	4.-	7.-

- Granen*
5. Mocht het verschil in natuurgewicht groter dan 4 kg zijn dan zal eventueel door arbiters de vergoeding worden vastgesteld.

- Granen* 6. In afwijking hiervan zal in geval van te laag natuurgewicht bij rogge, verkocht op 70/71 kg of lager, en bij gerst en haver vergoed worden:
voor één kg 1%
voor twee kg 2%
enz., enz.
voor elke fractie van 1 kg een daarmee overeenkomend gedeelte van 1%.
- Granen* 7. Indien niet anders is overeengekomen, verstaat men bij zaken op aflading, op aankomst, van stomend of van loco (nog in zeeschip dan wel binnenschip of daarmee gelijk te stellen ruimte liggend) goed, onder het opgegeven gewicht het aflaadgewicht, m.a.w. het natuurgewicht bij inlading in het schip waarin de partij is verladen. Voor teruggang van het natuurgewicht gedurende de reis wordt 1 kg berekend.
- Granen* 8. Wanneer twee natuurgewichten zijn vermeld, geldt het gemiddelde als basis voor de vergoeding, indien het vastgestelde gewicht lager is dan het laagste van de twee vermelde natuurgewichten.
- Granen* 9. Onder het opgegeven natuurgewicht van reeds geloste partijen wordt verstaan het bij de overlading uit zeeschip of daarmee gelijk te stellen ruimte dan wel binnenschip geconstateerde gewicht, dat dus verder niet gegarandeerd wordt.

Kwaliteit: Bijmenging

- Artikel 32b
Granen 1. Bij verkopen met een bepaald percentage bijmenging, gelden aangaande de geoorloofde bijmenging en de te betalen vergoedingen de hieromtrent ten tijde van het tot stand komen der zaak alleen voor granen bestaande of laatst bestaand hebbende bepalingen van het betreffende Duitsch-Nederlandsch Contract.
- Granen* 2. Voor de vaststelling van de bijmenging geldt het analysecertificaat, afgegeven door een door Het Comité van Graanhandelaren erkend laboratorium van de lijst van erkende laboratoria zoals op haar website op het moment van analyse is gepubliceerd.
- Granen* 3. Dit certificaat, opgemaakt van de cif-partij, geldt voor het van die partij op de Condiitiën van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen geleverde en moet door de verkoper desverlangd aan zijn koper getoond worden.
- Granen* 4. Indien de verkoper dit certificaat niet toont noch bewijst dat hij wel analyse heeft aangevraagd doch het rapport nog niet ontvangen heeft, is de koper gerechtigd, mits hij binnen 14 dagen na overlading van de partij het certificaat gevraagd heeft, de monsters tussen de verkoper en hem verzegeld, binnen 6 weken na overlading van de partij ter analysering in te zenden bij een door Het Comité van Graanhandelaren erkend laboratorium zoals op haar website op het moment van contractafsluiting gepubliceerd. Op grond van het resultaat van deze analyse wordt tussen partijen afgerekend, terwijl de kosten van deze analyse door partijen ieder voor de helft worden gedragen. Indien laatstbedoelde analyse niet mogelijk is, doordat genoemde monsters niet zijn genomen en verzegeld, kunnen de door de ontvanger te verstrekken gegevens dienen voor de afrekening van de bijmenging.

Kwaliteit: Gehalte

- Artikel 32c
Granen 1. Als vochtgehalte zal gelden het vastgestelde vochtgehalte door één van de door Het Comité van Graanhandelaren erkende laboratoria (van de lijst van erkende laboratoria zoals op haar website op het moment van analyse is gepubliceerd) van de gehele cif-partij *Granen*, waarvan is geleverd. Het betreffende certificaat moet desverlangd door de verkoper aan zijn koper worden getoond.
- Granen* 2. Indien het in lid 1 bedoelde vochtgehalte niet is vastgesteld, kunnen de door koper te verstrekken gegevens dienen als basis voor de afrekening van het vochtgehalte.

- Artikel 32d
Veekoeken
1. Indien niet anders is overeengekomen, geeft een lager eiwit- en vetgehalte dan geconditioneerd aan koper slechts recht op vergoeding. Deze vergoeding bedraagt voor de eerste 3% ondergehalte 1% van de koopprijs per procent ondergehalte en voor de daarop volgende 2% ondergehalte 2% van de koopprijs per procent ondergehalte. Voor een gedeelte van een procent ondergehalte, zulks tot tienden nauwkeurig, wordt de vergoeding evenredig berekend. Wanneer het ondergehalte groter is dan 5%, zal de vergoeding eventueel door arbiters worden vastgesteld.
- Veekoeken*
2. Wanneer voor het eiwit- en vetgehalte twee percentages zijn vermeld, geldt het gemiddelde als basis voor de vergoeding, indien het vastgestelde gehalte lager is dan de laagste van de twee vermelde percentages.
- Veekoeken*
3. Wanneer een maximum gehalte zand/silica van minder dan 5% is overeengekomen, is de koper niettemin slechts gerechtigd het goed te weigeren en, voorzover het reeds ontvangen was, weer ter beschikking van de verkoper te stellen, indien het vastgestelde gehalte 5% overschrijdt. De vergoeding, die de verkoper voor een te hoog gehalte zand/silica aan de koper verschuldigd is, bedraagt voor de eerste 2% te hoog gehalte een gelijk percentage van de koopprijs en daarboven het dubbele.
- Veekoeken*
4. Het goed dient vrij te zijn van ricinus-zaadschillen. Niettemin is de koper slechts gerechtigd het goed te weigeren en, voorzover het reeds ontvangen was, weer ter beschikking van de verkoper te stellen, indien het vastgestelde gehalte 0.005% overschrijdt.
De vergoeding die de verkoper bij aanwezigheid van ricinus-zaadschillen aan de koper verschuldigd is, bedraagt 0.75% van de koopprijs bij een gehalte tot en met 0.001%, 0.9% van de koopprijs bij een gehalte tot en met 0.002% en 1.3% van de koopprijs bij een gehalte boven 0.002%.
- Artikel 32e
Dierlijke Eiwitten
1. Een lager eiwitgehalte dan geconditioneerd geeft aan koper slechts recht op dienovereenkomstige berekening van de koopprijs, indien deze tot een bepaald bedrag per procent eiwit is overeengekomen, dan wel op vergoeding in geval de prijs per hoeveelheid is bepaald.
- Dierlijke Eiwitten*
2. In het laatste geval bedraagt de vergoeding per procent ondergehalte een bedrag gelijk aan de koopprijs gedeeld door het geconditioneerd eiwitpercentage (z.g. pro-rata-vergoeding). Wanneer voor het eiwitgehalte twee percentages zijn vermeld, geldt het gemiddelde als basis voor de vergoeding, indien het vastgestelde gehalte lager is dan het laagste van de twee vermelde percentages.
- Dierlijke Eiwitten*
3. Wanneer een maximum gehalte vet, vocht, zand- silica of zout is overeengekomen, geeft elk vastgesteld gehalte dat hoger is dan het desbetreffende maximum, aan koper recht op vergoeding, welke vergoeding per procent te hoog gehalte 1% van de koopprijs bedraagt. Indien evenwel door verkoper reeds een vergoeding verschuldigd is voor een te laag eiwitgehalte, is voor een te hoog vochtgehalte slechts vergoeding verschuldigd voorzover dit gehalte 12% overschrijdt.
- Dierlijke Eiwitten*
4. Bij de toepassing van het bepaalde in dit artikel wordt 'circa' vermeld bij een gehalte, niet in aanmerking genomen. Een gedeelte van een procent, zulks tot tienden nauwkeurig, wordt evenredig berekend.
- Artikel 32f
Dierlijke Eiwitten
1. Wanneer de koopprijs tot een bepaald bedrag per procent eiwit is overeengekomen en tevens voor het eiwitgehalte twee percentages zijn vermeld, bedraagt de door koper te betalen prijs nimmer meer dan op grond van het hoogste der twee vermelde percentages het geval kan zijn. Daarbij wordt 'circa' vermeld bij het hoogste percentage, niet in aanmerking genomen.
- Dierlijke Eiwitten*
2. Wanneer de koopprijs tot een bepaald bedrag per procent eiwit is overeengekomen en bij het geconditioneerde eiwitgehalte 'circa' is vermeld, bedraagt de door koper te betalen prijs nimmer meer dan op grond van 105% van het overeengekomen percentage het geval kan zijn.

Monsternamen en analyse

- Artikel 33
1. Indien een partij ter vaststelling van een of meer van de overeengekomen gehalten analyse wenst, worden daartoe door of vanwege koper en verkoper vóór of bij de aflevering gemeenschappelijk 3 monsters genomen en verzegeld. Ondermonsters worden, bij voorkeur uit de lopende stroom, zodanig genomen, dat een representatief monster van de goederen kan worden gemaakt. Van deze monsters krijgt de koper de oneven en de verkoper de even genummerde.
  2. Een partij die analyse wenst, zendt daartoe haar laagst genummerde monster op straffe van verval van recht binnen 3 dagen na de verzegeling ter analyse aan een door Het Comité van Graanhandelaren erkend laboratorium zoals op haar website op het moment van de aanvraag van het onderzoek is gepubliceerd. Indien de koopprijs tot een bepaald bedrag per procent eiwit is overeengekomen, is het aan verkoper om het eiwitgehalte door analyse te doen vaststellen. In de overige gevallen is het aan koper om desgewenst een overeengekomen gehalte te doen vaststellen.
  3. Zodra de partij die analyse heeft aangevraagd het analyserapport afgegeven door een door Het Comité van Graanhandelaren erkend laboratorium zoals op haar website op het moment van analyse gepubliceerd heeft ontvangen, zendt zij een exemplaar ervan aan de wederpartij. Ingeval zij heranalyse wenst, deelt zij dit gelijktijdig schriftelijk aan de wederpartij mede, in welk geval de wederpartij verplicht is binnen 3 dagen na ontvangst dezer mededeling haar hoogst genummerde monster ter analyse te zenden aan een laboratorium dat deel uitmaakt van de lijst van de door Het Comité van Graanhandelaren erkende laboratoria zoals op haar website ten tijde van de aanvraag van het onderzoek is gepubliceerd, waarbij is uitgezonderd het eerder gebruikte laboratorium voor de eerste analyse van de door Het Comité van Graanhandelaren erkende laboratoria zoals op haar website op het moment van analyse is gepubliceerd, welke de analyse zoals omschreven in lid 2 van dit artikel heeft uitgevoerd. Deze analyse kan zij dan als heranalyse aanmerken, waarvan zij de wederpartij schriftelijk kennis geeft. Zij stelt de andere partij gelijktijdig in kennis van deze verzending. Wanneer de wederpartij een dezer verplichtingen niet nakomt, is de andere partij gerechtigd haar hoogst genummerde monster te laten analyseren door een laboratorium dat deel uitmaakt van de lijst van de door Het Comité van Graanhandelaren erkende laboratoria zoals op haar website ten tijde van de aanvraag van het onderzoek is gepubliceerd, waarbij is uitgezonderd het eerder gebruikte laboratorium voor de eerste analyse van de door Het Comité van Graanhandelaren erkende laboratoria zoals op haar website op het moment van analyse is gepubliceerd welke de analyse zoals omschreven in lid 2 van dit artikel heeft uitgevoerd. Deze analyse kan zij dan als heranalyse aanmerken, waarvan zij de wederpartij schriftelijk kennis geeft.
  4. Ingeval niet tegelijk met de verzending van het analyserapport, afgegeven door een door Het Comité van Graanhandelaren erkend laboratorium zoals op haar website ten tijde van de analyse is gepubliceerd, aan de wederpartij de wens tot heranalyse kenbaar is gemaakt, kan deze harerzijds van het recht tot heranalyse gebruik maken. Op straffe van verval van dit recht, dient zij dan echter eveneens binnen 3 dagen na de ontvangst van het analyserapport, daartoe haar hoogstgenummerde monster naar een laboratorium dat deel uitmaakt van de lijst van de door Het Comité van Graanhandelaren erkende laboratoria zoals op haar website ten tijde van de aanvraag van het onderzoek is gepubliceerd, welke de analyse zoals omschreven in lid 2 van dit artikel heeft uitgevoerd, te zenden en dit gelijktijdig schriftelijk aan de andere partij te berichten.
  5. De uitslag ener heranalyse moet ten spoedigste aan de wederpartij worden medegedeeld door haar een exemplaar van het heranalyserapport te doen toekomen. Wanneer het verschil tussen de resultaten van de analyse en de heranalyse minder dan ½% bedraagt, is de eerste analyse bindend.

Wanneer dit verschil ½% of meer bedraagt, geldt het gemiddelde van beide resultaten.

6. In afwijking van het hierboven bepaalde geldt evenwel ten aanzien van ricinus zaadschillen, dat heranalyse slechts mogelijk is, indien de aanwezigheid ervan is vastgesteld volgens het analyserapport afgegeven door een door Het Comité van Graanhandelaren erkend laboratorium zoals op haar website op het moment van analyse is gepubliceerd, alsmede dat na heranalyse steeds het gemiddelde van beide resultaten bindend is.
7. De kosten ener analyse zijn evenals die ener heranalyse voor rekening van degene, op wiens wens de analyse of heranalyse is verricht.

Artikel 34

Wanneer 'analyse in aansluiting' is overeengekomen, geldt tussen partijen als bindend het resultaat van de analyse of eventueel de analyses, waaraan de eerste boordvrij-verkoper in de filière, die zelf niet op de conditie 'analyse in aansluiting' heeft gekocht, is gebonden.

Wanneer 'aflaad-analyse' is overeengekomen, geldt tussen partijen als bindend het resultaat van de bij de verscheping verrichte analyse, waaraan de eerste boordvrij-verkoper als cif-koper gebonden is.

Wanneer 'fabrieksanalyse' is overeengekomen, geldt tussen partijen als bindend het resultaat van de door de fabrikant van het goed verrichte analyse, waaraan in geval van buitenlands fabrikaat de eerste boordvrij-verkoper en in geval van binnenlands fabrikaat de eerste boordvrij-koper gebonden is.

In alle voormelde gevallen is de verkoper gehouden het bedoelde resultaat onverwijld aan de koper mede te delen door hem een exemplaar van het betreffende analyserapport of certificaat, onderscheidenlijk van de analyserapporten, te doen toekomen. Indien de verkoper dit nalaat, kunnen de door de koper te verstrekken gegevens dienen voor de vaststelling van het gehalte op kosten van verkoper.

IV. Ongewenste stoffen en producten

Artikel 35

1. Indien het goed de ter plaatse van levering geldende wettelijk gestelde maximum gehalten aan ongewenste stoffen en producten overschrijdt, is de koper gerechtigd het goed te weigeren en, voorzover het reeds ontvangen was, weer ter beschikking van de verkoper te stellen, mits de partij nog identificeerbaar is. De verkoper is verplicht de door de koper tevergeefs gemaakte kosten te vergoeden.
2. De constatering dat het goed de in lid 1 genoemde maximum gehalten aan ongewenste stoffen en producten overschrijdt dient het gevolg te zijn van analyseresultaten van door bevoegde autoriteiten en/of koper en verkoper gezamenlijk genomen monsters, met dien verstande dat de hoogste bindende analyse uitslag prevaleert.

Indien de koper ter vaststelling van het gehalte aan ongewenste stoffen en producten analyses wenst, worden daartoe door of vanwege koper en verkoper voor of bij levering gemeenschappelijk 3 monsters genomen en verzegeld. De monsternamen en analyse geschiedt overeenkomstig Art. 33 van de Condiënen van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen.

3. Na weigering is de verkoper gerechtigd een vervangende levering te verrichten indien de koop betrekking heeft op loco goed, mits nog voldaan kan worden aan het bepaalde in Art. 18 dan wel bij een contract 'op levering' mits nog voldaan kan worden aan het bepaalde in Art. 20.

Indien op het moment van weigering bij een contract op de conditie 'loco' of 'op levering' binnen de contractuele termijn geen vervangende levering meer mogelijk is, dan wel het contract is gesloten op de conditie 'op aflading' of 'op aankomst' is de koper gerechtigd de overeenkomst te annuleren, waarbij wederzijdse afrekening zal plaatsvinden op basis van de dagwaarde van het goed.

Indien de koper niet van dit recht gebruik maakt is de verkoper gerechtigd binnen 20 dagen na het moment van eerste weigering eenmaal een vervangende levering te verrichten, waarbij 'aflading' resp. 'aankomst' wordt geacht omgezet te zijn in 'levering'.

Indien het aangeboden goed wederom de in lid 1 bedoelde maximum gehalten overschrijdt, is de koper wederom gerechtigd het goed te weigeren conform het in lid 1 gestelde. In dat geval is de verkoper gehouden af te rekenen op dagwaarde van de dag van tweede weigering, indien deze hoger is dan de contractprijs en verplicht de door de koper tevergeefs gemaakte kosten te vergoeden.

4. Het in dit artikel bepaalde heeft uitsluitend betrekking op goederen die zich bevinden in het vrije verkeer ter plaatse van levering.
5. Het in artikel 34 gestelde is niet van toepassing op dit artikel.

V. Betaling

- Artikel 36
1. De betaling zal, indien niet anders daaromtrent is bepaald, geschieden à contant. Gelden moet men de verkoper franco doen toekomen, onmiddellijk na ontvangst van diens factuur.
  2. Indien een partij in gedeelten wordt ontvangen, heeft de verkoper het recht, telkens van elk gedeelte betaling te verlangen.
  3. Indien de betaling niet tijdig geschiedt, heeft verkoper, onverminderd zijn recht op onmiddellijke invordering met Euribor-tarief + 5% rente ingaande een week na de datum waarop de factuur is verzonden.
  4. De verkoper behoeft na inlading de documenten niet af te geven alvorens hij betaling heeft ontvangen.
  5. Goederen en/of documenten blijven eigendom van de verkoper tot volledige betaling is ontvangen.

- Artikel 37
1. De verkoper heeft in elk geval het recht te eisen, dat het bedrag van de door hem aan zijn koper te zenden voorlopige factuur, vóór aflevering van het goed, door de laatste franco zal worden betaald aan de Vereniging, waartegenover deze zich verplicht om aan de verkoper het hem toekomende factuurbedrag te betalen tot een maximum van het bedrag van de voorlopige factuur en met inachtneming van het hier volgende.
  2. De verkoper geeft van die eis schriftelijk aan de Vereniging kennis, onder toezending van een kopie van de voorlopige factuur.
  3. De gelden bedoeld in lid 1 moeten aan de Vereniging worden betaald vóór het tijdstip, waartegen de verkoper laadruimte heeft gevraagd, doch de koper heeft het recht te verlangen, dat hem tot het betalen zoveel tijd zal worden gelaten als redelijkerwijze kan worden geacht daartoe nodig te zijn.
  4. Zodra de Vereniging de gelden ontvangen heeft deelt zij dit zo spoedig mogelijk aan de verkoper of diens gemachtigde en aan de koper of diens gemachtigde mede.
  5. Wanneer de hierboven genoemde gelden niet ten kantore worden betaald maar aan hetzelfde worden overgemaakt, is de Vereniging niet aansprakelijk voor vertraging die daarvan het gevolg kan zijn, zelfs niet indien de vertraging te wijten is aan degene bij wie de Vereniging rekening houdt.
Betalingen anders dan ten kantore van de Vereniging geschiedt geheel voor risico van de koper.
  6. Over de als voren bedoelde gelden wordt door de Vereniging geen rente vergoed, doch de verkoper is verplicht de koper rente te vergoeden, gerekend naar Euribor-tarief plus 5% rente voor de dagen verlopen tussen de betaling en de levering.
  7. De verkoper is gehouden bij de inzending van de kopie van de voorlopige factuur bedoeld in lid 2, aan de Vereniging over te maken 1⁰/₀₀ van het bedrag genoemd in die factuur, vermeerderd met € 50,-, welke bedragen de verkoper in ieder geval aan de Vereniging verbeurt.

8. Bankkosten ter zake van de afwikkeling van de depotstelling, die aan de Vereniging in rekening worden gebracht, zijn voor rekening van de verkoper.

Artikel 38

1. De koper of zijn gemachtigde stelt de Vereniging uiterlijk binnen drie dagen, nadat de aflevering heeft plaats gehad, daarvan in kennis. Hij geeft daarbij op de juiste door hem ontvangen hoeveelheid en de Vereniging betaalt dienovereenkomstig aan de verkoper, zo mogelijk dezelfde en anders de daarop volgende dag, het deze toekomende bedrag, tot een maximum van het bedrag van de voorlopige factuur.
2. Indien de koper of zijn gemachtigde met de opgave aan de Vereniging, dat de ontvangst heeft plaats gehad, niet de voorgeschreven termijn van drie dagen in acht neemt, zal worden afgerekend volgens verkopers opgave, desnoods gestaafd door weeg- of meetcertificaten.
3. Eventuele geschillen over de ontvangen hoeveelheid, gezondheidstoestand, kwaliteit en anderszins, zullen tussen koper en verkoper volgens deze Condiëten door arbitrage worden uitgemaakt, geheel alsof de betaling regelrecht tussen partijen plaats had.
4. Mocht de afgeleverde hoeveelheid kleiner zijn dan de voorlopig gefactureerde, dan zal de Vereniging het hem door de koper te veel betaalde aan deze terugbetalen, zodra het zich vergewist heeft, dat kopers opgave juist was. Indien er in het geheel geen levering plaats vindt, zal de Vereniging hem het volle betaalde bedrag terugbetalen. In deze beide gevallen is echter de Vereniging tot terugbetaling niet gehouden, zolang niet vaststaat, dat naar aanleiding van zijn verbintenis tegenover de verkoper geen enkele verplichting meer op hem rust, ter beoordeling van het Bestuur. Buiten die beide gevallen is de Vereniging tot generlei terugbetaling gehouden.
5. Voldoet de koper niet aan de eis tot het betalen van het bedrag van de voorlopige factuur, als voren omschreven, dan heeft de verkoper het recht niet meer te leveren of het goed door een makelaar of tussenpersoon te doen verkopen en in beide gevallen schadevergoeding te eisen.

VI. Diversen

Artikel 39

1. Onder overmacht wordt verstaan elke onvoorziene buitengewone omstandigheid, welke een contractpartij niet heeft kunnen voorkomen of afwenden en welke niet voor rekening en risico van die partij komt, indien zij is ontstaan na afsluiting van de overeenkomst en de desbetreffende contractpartij als gevolg daarvan niet in staat is haar verbintenissen geheel of gedeeltelijk na te komen.
2. Indien overmacht de verkoper in geval van een verkoop van loco-goed verhindert de goederen of een gedeelte daarvan te leveren, moet hij de koper daarvan terstond schriftelijk kennis geven. In zulk een geval wordt het aantal dagen, waartussen geleverd moet worden, verlengd met het aantal dagen, dat de overmacht voortduurt. Indien de verlenging 7 dagen overschrijdt, is de overeenkomst van rechtswege ontbonden.
3. Indien overmacht de verkoper in geval van een verkoop op levering verhindert de goederen of een gedeelte daarvan te leveren, moet hij de koper daarvan in elk geval voor afloop van de leveringsperiode schriftelijk kennis geven. In zulk een geval zal de overeengekomen periode van levering worden verlengd met 30 dagen dan wel met 7 dagen na het tijdstip, waarop de overmachtomstandigheid geëindigd is, met dien verstande dat de kortste van deze verlengingen aangehouden moet worden. Indien de verlenging 30 dagen overschrijdt, is de overeenkomst van rechtswege ontbonden.

4. Onverminderd het bepaalde in Art. 6, lid 5 zal, indien overmacht de verkoper in geval van een verkoop op aflading of op aankomst verhindert de goederen of een gedeelte daarvan af te laden van oorsprong resp. in te laden of te leveren ter plaatse van levering, hij de koper daarvan, binnen 4 dagen na afloop van de overeengekomen afladingsperiode resp. terstond na het intreden van overmachtomstandigheden met betrekking tot de inlading of levering ter plaatse van levering, schriftelijk kennis geven. In geval van overmacht ten aanzien van de aflading van oorsprong zal de overeengekomen termijn van aflading of in geval van een verkoop op aankomst de bijbehorende termijn van aflading verlengd worden met 60 dagen dan wel met 7 dagen na het tijdstip, waarop de overmachtomstandigheden geëindigd zijn, met dien verstande dat de kortste van deze verlengingen aangehouden moet worden. Ingeval van overmacht ten aanzien van de inlading of levering ter plaatse van levering, zal inlading of levering uitgesteld worden met 30 dagen dan wel met 7 dagen na het tijdstip, waarop de overmachtomstandigheden geëindigd zijn, met dien verstande dat de kortste van deze uitstelperioden aangehouden moet worden. Indien de verlenging 60 dagen resp. het uitstel 30 dagen overschrijdt, is de overeenkomst van rechtswege ontbonden.
5. Indien overmacht de koper verhindert de goederen of een gedeelte daarvan in ontvangst te nemen of in te laden, moet hij de verkoper daarvan terstond schriftelijk kennis geven. In zulk een geval zal de levering of inlading worden uitgesteld tot deze weer mogelijk is. Indien dit uitstel 30 dagen overschrijdt, is de overeenkomst van rechtswege ontbonden.
6. Indien zich een geval van overmacht hetzij aan de zijde van de verkoper, hetzij aan de zijde van de koper voordoet, dat niet voorzien is in de vorige leden van dit artikel, moeten de gevolgen daarvan bij een eventueel geschil daarover tussen partijen door arbitrage vastgesteld worden.
7. Indien arbiters daartoe redelijke gronden aanwezig achten, hebben zij de bevoegdheid schade, voortvloeiende uit de ontbinding der overeenkomst tengevolge van overmacht, door ieder der partijen voor een deel te doen dragen in een door hen naar redelijkheid vast te stellen verhouding.
8. Ontbinding van de koopovereenkomst in afwijking van het vorenstaande op grond van artikel 6:265 BW is uitgesloten.

- Artikel 40
1. Indien vóór de levering heeft plaats gehad, koper of verkoper zijn betalingen staakt of kennelijk buiten staat geraakt zijn financiële verplichtingen na te komen, is daardoor de koopovereenkomst van rechtswege ontbonden en zal verrekening plaats hebben naar de marktwaarde van de dag, waarop die toestand geacht kan worden van algemene bekendheid te zijn geweest, althans aan de wederpartij bekend te zijn geweest.
  2. Zo nodig zal de dagwaarde door arbiters worden vastgesteld.

- Artikel 41
1. Indien de koper wordt failliet verklaard, zijn betalingen staakt of kennelijk buiten staat geraakt zijn financiële verplichtingen na te komen, zal de verkoper niet verplicht zijn de tussenpersoon de bedongen provisie te betalen.
  2. Hetzelfde geldt ook tussen koper en tussenpersoon, wanneer van eerstgenoemde provisie bedongen was en de verkoper in een van de toestanden geraakt in lid 1 bedoeld.

- Artikel 42
1. Bij vervoer anders dan overzee zal de verzekering geschieden bij te goeder naam bekend staande assuradeuren tot minstens 2% boven het factuurbedrag en wel op de condities: 'Met vergoeding van schade, hoe gering ook, tengevolge van alle van buiten komende onheilen (ten aanzien van verpakte goederen bovendien nog: 'Inclusief diefstal en/of vermissing en/of verduistering, hoe gering ook en hoe ook ontstaan, echter vrij van usantieel onderwicht'). Vrij van schade tengevolge van molest volgens ter Rotterdamse of Amsterdamse beurs geldende clausules'.
  2. Bij verkopen 'cif' en 'vrachtvrij' is de verkoper, voor wat het vervoer betreft, tot niet meer gehouden dan bevrachting op de gebruikelijke condities.
  3. De te leveren goederen moeten zich bevinden in het vrije verkeer ter plaatse van levering, niet onder douaneverband, tenzij anders is overeengekomen.
  4. Rechten, heffingen en belastingen op het goed drukkend, voor zover ingevoerd of verhoogd tussen de dag van verkoop en de dag van aflevering, zijn voor kopers rekening. Intrekkingen en/of verlagingen tussen bedoelde tijdstippen zijn ten gunste van koper.

Artikel 43

Waar in deze Condiëten, alsmede in de Arbitrage-Bepalingen van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen, gesproken wordt van dagen, zijn daaronder niet begrepen zaterdagen, zondagen, officieel erkende feestdagen, alsmede die dagen die door het Bestuur van de Vereniging als zodanig worden bekendgemaakt. Hierop wordt alleen uitzondering gemaakt ten aanzien van het ontvangen van gekocht goed, dat elke dag moet geschieden, behalve op zondag en op de eerste Kerstdag.

- Artikel 44
1. Op deze Condiëten is Nederlands recht van toepassing.
  2. Het verdrag van de Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken (Weens koopverdrag) is niet van toepassing.
  3. De bij deze Condiëten behorende 'Nadere Bepalingen' en 'Aanvullende Bepalingen voor de handel in meel, bloem, haver, mout en andere nader aan te wijzen artikelen' maken van deze Condiëten deel uit.

VII. Geschillen

- Artikel 45
1. Alle geschillen, welke tussen partijen mochten ontstaan naar aanleiding van een koopovereenkomst, afgesloten op de Condiëten van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen, of van een der bij zulk een koopovereenkomst gemaakte bedingen, alsmede van nadere overeenkomsten, welke van zulk een koopovereenkomst of zulke bedingen het gevolg mochten zijn, zullen door arbitrage worden uitgemaakt.
  2. De personen, die tot het afsluiten van een koopovereenkomst als in lid 1 bedoeld hun tussenkomst hebben verleend en die de desbetreffende koopbrieven hebben ondertekend, treden daardoor tot de arbitrage toe ten aanzien van alle geschillen, welke, hetzij naar aanleiding van de koopovereenkomst of een van de daarbij gemaakte bedingen, hetzij naar aanleiding van de door hen verleende tussenkomst, mochten ontstaan. Zij kunnen ook bij het geschil tussen koper en verkoper in vrijwaring worden opgeroepen.
  3. In geval van twijfel, of een geschil als in lid 1 en 2 bedoeld aanwezig is, moeten de aldaar gegeven omschrijvingen in de ruimste zin worden opgevat. Een geschil wordt ook dan geacht aanwezig te zijn, indien een van de partijen een vordering van de wederpartij onbetaald laat zonder de juistheid van die vordering te betwisten.
  4. De arbitrage zal plaats hebben volgens de Arbitrage-Bepalingen van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen. Arbiters zullen oordelen als goede mannen naar billijkheid.

- Artikel 46
1. De arbitrage moet, behalve in de gevallen bedoeld bij de Artt. 47, 48 en 49, worden aangevraagd uiterlijk drie maanden na de dag, waarop het geschil is ontstaan op straffe van verval van recht, behoudens buitengewone gevallen, ter beoordeling van arbiters.
  2. In alle gevallen wordt de arbitrage schriftelijk aangemeld bij de Koninklijke Vereniging Het Comité van Graanhandelaren.
  3. De eiser of zijn gemachtigde stelt tegelijk met de schriftelijke aanvraag voor arbitrage de wederpartij daarvan schriftelijk in kennis.
- Artikel 47
1. Indien de koper of zijn gemachtigde op grond van de kwaliteit of de gezondheidstoestand of de kwaliteit, die niet door analyse wordt bepaald, enig goed weigert of de verkoper of zijn gemachtigde op eerstgemelde grond vermeent niet tot leveren verplicht te zijn, hebben zowel koper als verkoper het recht arbitrage aan te vragen.
  2. Indien deze arbitrage niet wordt aangevraagd uiterlijk de dag na die waarop vaststaat dat de tegenpartij of haar gemachtigde van de weigering tot ontvangst of levering heeft kennis gedragen, wordt deze geacht met de weigering genoeg te hebben genomen.
  3. Hangende de aanvraag tot deze arbitrage en het onderzoek van deskundigen, is de koper desgevorderd verplicht het goed in ontvangst te nemen, of indien deze daarin nalatig is, de verkoper bevoegd de partij, waarover geschil, over te laden of op te slaan, alles voor rekening van degene, die in het ongelijk zal worden gesteld.
- Artikel 48
1. Indien de koper of zijn gemachtigde vermeent aanmerkingen te kunnen maken op kwaliteit, gewicht of bijmenging, die niet bij analyse geregeld wordt, zal hij - behoudens het bepaalde in de Artt. 18 en 21 - gehouden zijn het goed te ontvangen, maar kan het eventuele verschil, voor zover het de kwaliteit of bijmenging betreft, door arbitrage laten bepalen. Hij zal, zich gedragende naar het bepaalde in Art. 49, de verkoper alsmede de Vereniging van zijn voornemen kennis geven en arbiters zullen uitspraak doen op basis van de doorsneemonsters van de partij, te nemen en aan boord te verzegelen gedurende de lossing. In geval sprake is van één of meer ketens zal per ruim per classificatie over maximaal 500 ton worden verzegeld. Deze monsters zullen aan de hand van de ketenlijst worden toegerekend aan de partijen in de keten.
Bij de vaststelling van het kwaliteitsverschil waarin niet zijn begrepen eventuele afwijkingen van overeengekomen gehalten kunnen arbiters niettemin met zodanige afwijkingen rekening houden.
  2. Indien echter het kwaliteitsverschil inclusief eventueel verschil van natuurgewicht volgens uitspraak van arbiters 10% van de koopprijs of meer bedraagt, heeft de koper, mits hij uiterlijk de dag na ontvangst van de arbitrale uitspraak de verkoper hiervan kennis geeft, het recht het goed te weigeren en, voor zover het reeds ontvangen was, ter beschikking van de verkoper te stellen, onverminderd het recht en de verplichting van de verkoper tot levering van ander goed, dat wèl aan de overeenkomst voldoet of schadeloosstelling.
- Artikel 49
1. Indien de koper of zijn gemachtigde arbitrage wenst aan te melden over vergoeding wegens gezondheidstoestand, kwaliteit (die niet door analyse wordt bepaald), bijmenging (behalve analyse) en/of aard, moet hij dit doen bij de verkoper, op straffe van verval van recht, uiterlijk de dag volgende op die der levering van de partij en dient hij tevens de Vereniging hiervan uiterlijk de daarop volgende dag in kennis te stellen.

2. Ingeval een contract deel uitmaakt van een keten van contracten, die met uitzondering van de prijs en de hoeveelheid inhoudelijk identiek zijn, moet de laatste koper overeenkomstig lid 1 van dit artikel arbitrage aanmelden.
Een daaropvolgende arbitrage aanmelding in de keten wordt geacht op tijd te zijn aangemeld, indien de koper of zijn gemachtigde aan de verkoper hiervan mededeling doet op dezelfde dag, indien de voorafgaande aanmelding is ontvangen vóór 16.00 uur en op de volgende dag, indien de voorafgaande aanmelding is ontvangen na 16.00 uur en hij tevens de Vereniging hiervan uiterlijk de daaropvolgende dag in kennis heeft gesteld.
3. In afwijking hiervan moet, ingeval van een verkoop 'cif' of 'vrachtvrij' van nog in te laden goed, wanneer de verkoper de koper of diens gemachtigde niet tijdig heeft kennis gegeven wanneer met de inlading zal worden begonnen, de arbitrage worden aangemeld uiterlijk de dag na die waarop de koper of zijn gemachtigde zich van kwaliteit, bijmenging (behalve analyse), herkomst en/of gezondheidstoestand (al naar gelang van het geval) en aard, heeft kunnen vergewissen.

- Artikel 50
1. Indien arbitrage verlangd wordt, zal de eiser of zijn gemachtigde de Vereniging hiervan in kennis stellen en de koopbrief of het daarmee gelijk te stellen bewijs benevens het vermoedelijk bedrag van de kosten - door het Bestuur van de Vereniging te bepalen - bij hem deponeren.
  2. Indien het laatste ook na schriftelijke aanmaning niet binnen de daarin gestelde termijn is geschied, wordt de arbitrage als teruggenomen aangemerkt.

- Artikel 51
1. Indien één van de partijen zich niet onderwerpt aan een gezag van gewijsde verkregen hebbende uitspraak van arbiters, is de Vereniging bevoegd zulks zowel openlijk op de door haar te bepalen wijze als aan de leden van de Vereniging bekend te maken.
  2. In het in lid 1 genoemde geval zal arbitrage over geschillen, waarbij de daar bedoelde partij eiseres of verweerster is, uitgesloten zijn, indien die geschillen voortvloeien uit of verband houden met een overeenkomst, gesloten later dan één week na de in lid 1 bedoelde bekendmaking en zolang het daar voorziene geval aanwezig is.

Nadere bepalingen

- a. Onder '*de Vereniging*' wordt verstaan de Koninklijke Vereniging Het Comité van Graanhandelaren, gevestigd te Rotterdam.
Onder '*een door Het Comité van Graanhandelaren erkend laboratorium*' wordt verstaan een laboratorium dat deel uitmaakt van de op haar website gepubliceerd lijst van erkende laboratoria.
- b. 1 Ton . . . . . 1000 kg.
- c. '*Circa*'. Wanneer '*circa*' verkocht is, kan hoogstens 5% meer of minder dan de genoemde hoeveelheid geleverd worden, waarvan 2% tot de koopprijs en 3% tot de waarde van de dag van de levering.
Bij overschrijding van de 5% moet het gehele te veel of te weinig geleverde tot de waarde van de dag van de levering verrekend worden.
- d. '*Restant*' is hetgeen er blijkt over te zijn na aflevering van het te voren aan anderen verkochte gedeelte. Blijkt dit meer dan 20% te kort of te veel te bedragen, dan kan de koper eisen, dat de verkoper de oorzaak hiervan aantoont en bij gebreke daarvan vergoeding voor geleden schade verlangen.
- e. Met dagwaarde kan worden gelijkgesteld de door koper resp. verkoper bij de dekkings(ver)koop betaalde resp. verkregen (ver)koopprijs tenzij deze naar het oordeel van arbiters niet redelijk is.
- f. '*Boordvrij/vrij aan boord/fob*'. De koper verschafft laadruimte ter plaatse, waar het goed ligt, en neemt het stuwen voor zijn rekening, de verkoper betaalt het wegen en het overboordwerken of afdragen.
- g. '*Boordvrij gereden*'. De verkoper betaalt het wegen, het merkloon en het rijden naar de door de koper aangewezen laadruimte, alsmede het inladen in die ruimte; stuwloon is voor kopers rekening.
- h. '*Uit lichter, van pand ontvangen*'. Bij levering van gezakt goed uit lichter of van pand wordt voor rekening van verkoper het goed op de weegschaal geplaatst, waarna de verdere kosten van het uit de schaal nemen en laden in de door koper gestelde ruimte voor kopers rekening zijn.
Bij levering van gestort goed betalen koper en verkoper ieder de helft van de overladingskosten uit lichter/pand in de door koper gestelde ruimte, tenzij in de opslagkosten de afleveringskosten tot in kopers ruimte begrepen zijn, in welk geval behoudens eventueel trimloon geen kosten voor kopers rekening zijn.
- i. '*Wagonvrij of spoorvrij*'. De verkoper betaalt de kosten van wegen en leveren tot in de wagon inclusief het stuwen, voor het stellen van welke wagon de koper heeft te zorgen. Afdekken is voor kopers rekening.
Wanneer het station, vanwaar de wagon op de plaats van aflading vertrekken moet, bij de koop niet is aangegeven, heeft de verkoper daaromtrent de keuze.
Indien tevens is verkocht 'af pand' (pakhuis, veem of silo) en de wagon is gesteld op het tijdstip, waartegen ruimte is gevraagd, moet de belading geschieden binnen de door de Nederlandse Spoorwegen beschikbaar gestelde vrije laadtijd.
Kosten, veroorzaakt doordat de verkoper zich niet aan dit voorschrift heeft gehouden, komen te zijnen laste.

- j. '*Vrij op wagen/auto*'. De verkoper betaalt de kosten van wegen en leveren tot op de wagen/auto, voor het stellen van welke wagen/auto de koper heeft te zorgen. Stuwen en afdekken zijn voor kopers rekening.
Indien tevens is verkocht 'af pand' (pakhuis, veem of silo), moet de belading binnen 3 werkuren na het tijdstip, waartegen ruimte is gevraagd en ook gesteld, zijn aangevangen en onafgebroken worden voortgezet. Kosten, veroorzaakt doordat de verkoper zich niet aan dit voorschrift heeft gehouden, komen te zijnen laste.
- k. '*Cif*' bestemmingsplaats betekent ingeladen en gestuwd inclusief vracht en assurantie tot de bestemmingsplaats.
- l. '*Vrachtvrij*' bestemmingsplaats betekent ingeladen en gestuwd, inclusief vracht tot de bestemmingsplaats.
- m. '*Franco*' betekent, dat alle kosten en risico's tot op de plaats van levering voor rekening zijn van de verkoper.
- n. '*Direct*' betekent binnen vijf dagen na het sluiten van de koopovereenkomst.
- o. '*Prompt*' betekent binnen drie weken na het sluiten van de koopovereenkomst.
- p. '*Eerste of tweede helft van een maand*'. Bij maanden met een oneven aantal dagen wordt de middelste dag beschouwd zowel bij de eerste als bij de tweede helft te behoren. Wanneer verkocht is voor levering, aflading of aankomst in de eerste zowel als in de tweede helft van een zelfde maand mag het bepaalde in de vorige zin slechts worden toegepast op één dezer contractstermijnen.
- q. '*Atlantische Havens*' betekent alle havens van de Verenigde Staten van Amerika langs de Atlantische Oceaan, benevens alle Oost-Canadese havens, met inbegrip van de havens aan de Grote Meren van die twee staten.
- r. Wanneer verkocht is op '*levering/aankomst*', is de verkoper gerechtigd, hetzij de bepalingen voor zaken op levering, hetzij de bepalingen voor zaken op aankomst te volgen, maar moet hij uiterlijk bij de aanzegging verklaren, welke bepalingen van toepassing zijn.
- s. '*Zeeschip of daarmee gelijk te stellen ruimte*' betekent het schip, waarmee het goed is aangevoerd of de lichter dan wel andere ruimte (plaats), waarin (alwaar) het door of namens de kapitein is overgeladen of opgeslagen.
- t. Onder '*Aankomst*' wordt bij een zeeschip verstaan: aankomst in de Nieuwe Waterweg of in het Calandkanaal danwel aankomst binnen de pieren van IJmuiden.
- u. '*Typemonster*' betekent 'ongeveer als monster'.
- v. '*Agreatie*' betekent: De koper heeft het recht het gekochte te onderzoeken en, als het niet aan zijn verwachting voldoet, te weigeren, waardoor de koop ontbonden is, zonder dat enige vergoeding verschuldigd is.
Indien geen tijd van *agreatie* bepaald is, zal deze zijn als volgt:
- voor goed liggend in zeeschip of daarmee gelijk te stellen ruimte, zodra de voor de koper bestemde partij te zien is;
  - liggend in lichter of silo of pand, wanneer slechts een gedeelte van de partij gekocht is, zodra dat gedeelte te zien is;
  - liggend in lichter of silo of pand, wanneer de gehele partij gekocht is, de dag volgende op die van koop uiterlijk te 14.30 uur.

Indien de koper of zijn gemachtigde binnen de aldus voorgeschreven tijd niet heeft verklaard het goed te weigeren, wordt aangenomen, dat hij het gekochte goedkeurt, en zijn latere aanmerkingen ongeldig.

De mededeling dat het gekochte wordt geweigerd moet worden gedaan aan de verkoper of zijn factor.

- w. Waar in deze Condiëten wordt gesproken van “schriftelijk” wordt bedoeld berichtgeving per telex, brief, fax, e-mail, alsmede elk ander schriftelijk communicatiemiddel, waarbij altijd geldt dat indien de ontvangst wordt betwist, de bewijslast van de verzending bij de verzender ligt, die in geval van een geschil zal moeten aantonen, naar tevredenheid van de (appèl)arbiters, dat verzending aan de geadresseerde daadwerkelijk heeft plaatsgevonden.

Optionele clausule d.d. 29 juni 1998, aangepast d.d. 28 juni 1999 en tevens gewijzigd en ingegaan per 1 september 2010

(Etiketteringsclausule)

“De koper ziet, conform art. 21 van Verordening (EG) nr. 767/2009 betreffende het in de handel brengen en het gebruik van diervoeders, af van de gegevens en de informatie als bedoeld in art. 16, lid 1 onder b). Deze gegevens behoeven derhalve niet op het geleidedocument te worden genoemd.”

Optionele clausule d.d. 19 mei 2003, aangepast en ingegaan per 16 april 2012

Indien zowel de verkoper als de koper op het moment dat de zaak wordt afgesloten zijn opgenomen op één van de door het GMP+ international Feed Safety Assurance schema gepubliceerde lijsten van erkende bedrijven of een gelijkwaardige code welke GMP+ international is erkend volgens, is het volgende van toepassing:

Indien de verkoper op enig moment binnen de contractuele leveringstermijn niet voldoet aan de bepalingen die worden gesteld in het GMP+int/FSA schema van GMP+international en niet als GMP+int/FSA erkende leverancier, of daaraan gelijkwaardig volgens de bijlage Minimum voorwaarden inkoop GMP+ BA10 kan worden aangemerkt, kan de verkoper in gebreke worden gesteld. Na ingebrekestelling wordt uitsluitend de lopende leveringstermijn van het contract ontbonden en zal wederzijdse afrekening plaatsvinden op basis van het verschil in contractprijs en marktprijs op de eerste dag volgend op de ingebrekestelling. Iedere leveringstermijn geldt als een afzonderlijk contract. De ontbinding van één termijn laat het contract voor wat betreft de overige leveringstermijnen onverlet, evenals andere contracten tussen dezelfde partijen.

Arbitrage-Bepalingen van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen

Commissie van Arbitrage

Commissie van Deskundigen

- Artikel 1
1. De Koninklijke Vereniging Het Comité van Graanhandelaren hierna te noemen 'de Vereniging', benoemt uit haar midden een Commissie van Arbitrage voor zaken die zijn geschied op de Condiëten van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen of waarop althans de Artikelen 45 t/m 51 van deze Condiëten van toepassing zijn.
  2. Bovendien benoemt de Vereniging, voor zoveel nodig ook niet uit hun midden, een Commissie van Deskundigen om, in geval van geschillen omtrent kwaliteit en/of conditie, monsters te nemen en een rapport op te maken, teneinde dit bij de arbitrage te doen dienen.
  3. Men kan gelijktijdig van beide Commissies deel uitmaken, doch niet als arbiter optreden in een geschil, waarin men als deskundige gefungeerd heeft, en omgekeerd.
  4. De leden van deze beide Commissies worden ieder jaar uiterlijk in december door de leden van de Vereniging via een schriftelijke procedure benoemd voor de duur van een kalenderjaar en zijn dadelijk herkiesbaar.
  5. Tussentijdse aanvulling of uitbreiding is mogelijk door daartoe belegde vergaderingen van de Vereniging.
- Artikel 2
1. De Commissie van Arbitrage bestaat uit ten minste zesentwintig leden, van wie er ten minste acht, overeenkomstig Art. 16 benoemd, het College van Appèlarbiters vormen.
  2. De Commissie van Deskundigen heeft tenminste zes leden voor elk van de jaarlijks door het Bestuur van de Vereniging vast te stellen rubrieken.
  3. Na ontvangst van een arbitrage aanmelding zullen door of vanwege het Bestuur van de Vereniging uit de in Art. 1 genoemde lijst van arbiters, drie arbiters worden benoemd.
  4. In geval van geschillen omtrent kwaliteit en/of conditie zullen drie deskundigen van geval tot geval voor elk der in lid 2 genoemde rubrieken door of vanwege het Bestuur worden aangewezen.
  5. Indien het onmogelijk blijkt uit de voor de betreffende rubriek benoemde deskundigen het vereiste drietal voor het deskundigenonderzoek samen te stellen, worden door of vanwege het Bestuur van de Vereniging een of meer deskundigen aangewezen uit de overige leden van de Commissie van Deskundigen. Indien ook op deze wijze het drietal niet kan worden verkregen, worden door of vanwege het Bestuur van de Vereniging een of meer leden van de Commissie van Arbitrage, of desnoods ook andere personen, als deskundigen aangewezen.
- Artikel 3
1. De Vereniging zal, na ontvangst van een aanmelding van arbitrage, daarvan binnen de kortst mogelijke tijd aan arbiters mededeling doen en indien de aangevraagde arbitrage een geschil omtrent kwaliteit en/of conditie betreft, ook aan deskundigen, onder wier rubriek het geschil valt. Behoudens het hierna bepaalde zullen in ieder geval telkens drie arbiters uitspraak doen.

2. Indien het onmogelijk blijkt uit de Commissie van Arbitrage het voor de Arbitrage vereiste drietal samen te stellen, worden door of vanwege het Bestuur van de Vereniging een of meer leden van de Commissie van Deskundigen, of desnoods ook andere personen, als arbiters aangewezen.

Geschil omtrent kwaliteit en/of conditie

- Artikel 4
1. Indien de aangevraagde arbitrage een geschil omtrent kwaliteit en/of conditie betreft, zullen deskundigen - aangewezen als in Art. 2 bepaald - terstond na ontvangst van de in Art. 3 bedoelde mededeling, beide partijen of hun in Art. 5 der Condiitiën bedoelde gemachtigden oproepen, om bij het nemen van de monsters tegenwoordig te zijn en de door haar nodig geachte mededelingen te doen.
  2. Indien een van de partijen meent, dat een of meer van de deskundigen bij het door hen uit te brengen rapport belang hebben, doet zij hiervan onmiddellijk na gemelde oproeping mededeling aan de Vereniging. In geval het Bestuur het gemaakte bezwaar juist acht, vervangt het de deskundige(n) met inachtneming van het in Art. 3 bepaalde.
- Artikel 5
1. De deskundigen zullen, behalve wanneer partijen gemeenschappelijk verzegelde monsters produceren, op staande voet monsters nemen of doen nemen, die monsters persoonlijk onderzoeken en daarover een schriftelijk rapport inleveren bij de Vereniging.
  2. Indien de deskundigen een afwijking van de kwaliteit en/of de conditie vaststellen, vermelden zij in het rapport de mindere waarde, die het goed daardoor naar hun oordeel heeft. Het rapport kan later worden ingeleverd, indien en voor zover dit nodig is, om de monsters te kunnen vergelijken met een doorsneemonster of rekening te kunnen houden met het resultaat van een analyse.
  3. De Vereniging doet van het rapport per aangetekend schrijven aan ieder der partijen een door hem gewaarmerkt afschrift toekomen en houdt het origineel ter beschikking van arbiters, die in het geschil uitspraak zullen doen.
  4. Tenzij een van de partijen binnen twee weken na de datum van het in lid 3 bedoelde aangetekende schrijven aan de Vereniging schriftelijk heeft te kennen gegeven de arbitrage te willen voortzetten, wordt deze geacht te zijn ingetrokken, behoudens buitengewone gevallen ter beoordeling van arbiters.
- Artikel 6
1. Indien bij behandeling van een arbitrage, die niet als kwaliteitsgeschil was aangemeld, blijkt dat deze (mede) zulk een geschil betreft, zullen arbiters, wanneer het kwaliteitsgeschil nog in behandeling kan worden genomen, de Vereniging daarvan in kennis stellen, eventueel met opgave van de vraag of de vragen waaromtrent het rapport van deskundigen wordt verlangd. De Vereniging doet dan daarvan terstond mededeling aan deskundigen, onder wier rubriek het geschil valt, die vervolgens handelen als in de Artt. 4 en 5 bepaald.
  2. In dit geval wordt de arbitrage geschorst, totdat arbiters van de Vereniging het rapport van deskundigen hebben ontvangen. Ingeval van zuiver kwaliteitsgeschil is voorts het bepaalde in lid 4 van Art. 5 van toepassing.

Behandeling der Arbitrage

- Artikel 7
1. De plaats van arbitrage is Rotterdam.
  2. Minstens twee dagen van te voren wordt door of namens arbiters aan beide partijen per aangetekend schrijven kennis gegeven van het adres waar en de tijd waarop arbiters zitting zullen houden voor de behandeling van het geschil, met opgave van de namen van de arbiters.

Arbiters kunnen bepalen, eventueel op gemotiveerd verzoek van een der partijen, dat deze vooraf hun standpunten schriftelijk zullen uiteenzetten; zij kunnen hiertoe ook de behandeling van het geschil schorsen.

3. Als voorzitter van arbiters treedt op de oudste in jaren, met het recht om zich als zodanig door een der beide andere arbiters te doen vervangen.
4. De zittingen worden bijgewoond door een rechtsgeleerde, die daartoe door het Bestuur van de Vereniging wordt aangewezen. Deze fungeert als griffier en is belast met het volgens opdracht van arbiters samenstellen van de vonnissen.
5. Arbiters kunnen, zo nodig, meerdere zittingen houden, waarvan zij partijen of hun gemachtigden schriftelijk of mondeling kennis geven. Zij kunnen aan partijen gelasten om getuigen mede te brengen of op te roepen en ook zelf tot het oproepen van getuigen overgaan.

- Artikel 8
1. Partijen kunnen persoonlijk of bij gemachtigde ter zitting verschijnen alwaar zij behoudens het bepaalde in lid 2 van Art. 7 hun eis, resp. verweer, mondeling stellen en toelichten. De eis kan gedurende de zitting worden gewijzigd.
  2. Partijen zijn verplicht om met betrekking tot de arbitrage aan arbiters alle door hen gewenste gegevens en inlichtingen te verstrekken, op hun verlangens persoonlijk te verschijnen en zich naar hun schriftelijke of mondelinge orders te gedragen. Indien een partij daaraan niet voldoet, zullen arbiters bij het wijzen van het vonnis daaruit zodanige gevolgtrekkingen kunnen maken als hun juist zullen voorkomen.
  3. Indien op de eerste zitting de eisende partij niet vertegenwoordigd is en evenmin haar eis ter kennis van arbiters heeft gebracht, wordt bij vonnis een eind aan de arbitrage gemaakt, tenzij arbiters termen aanwezig achten om de arbitrage aan te houden. Indien de verwerende partij niet vertegenwoordigd is en evenmin haar verweer ter kennis van arbiters heeft gebracht, wordt de vordering toegewezen, tenzij arbiters die onrechtmatig of ongegrond achten, of termen aanwezig achten om de arbitrage aan te houden.

- Artikel 9
1. De verwerende partij is gerechtigd om op de eerste zitting van arbiters harerzijds een vordering tegen de eisende partij in te stellen, mits die vordering een gevolg is van dezelfde koopovereenkomst als de oorspronkelijke vordering.
  2. Indien de tegenvordering van een andere koopovereenkomst het gevolg is, moet daarover afzonderlijk arbitrage worden aangevraagd, doch kan men daarbij verzoeken die vordering in handen te stellen van de arbiters, die over de oorspronkelijke vordering zullen beslissen. In dit geval kan van het rooster worden afgeweken.
  3. In beide gevallen zullen arbiters uitmaken, of omtrent de tegenvordering tegelijk met de oorspronkelijke vordering zal worden beslist, dan wel of zij geheel op zich zelf behoort te worden behandeld. Alles behoudens het bepaalde in de Artt. 47 t/m 51 van de Condiëtiën.

- Artikel 10
- Samenvoeging, zowel geheel als gedeeltelijk, van een arbitrage onder deze Arbitrage-Bepalingen met andere arbitrages, als bedoeld in artikel 1046 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is uitgesloten.

Vervanging van arbiters en deskundigen

- Artikel 11
1. Indien een of meer van de aangewezen arbiters of deskundigen, om welke reden ook, niet of niet verder als zodanig kunnen fungeren, zal door of vanwege het Bestuur van de Vereniging op verzoek van de overblijvende arbiter(s) of deskundige(n), en indien er geen overblijft op eigen initiatief, in plaats van iedere uitgevallene een andere arbiter of deskundige worden aangewezen volgens het in Art. 2, resp. Art. 3 en volgende bepaalde.

2. Ingeval een of meer van de arbiters of deskundigen naar het oordeel van het Bestuur hun plichten niet behoorlijk vervullen, is dit bevoegd om in de plaats van die arbiters of deskundigen evenzo anderen aan te wijzen.
3. Indien vervanging plaats vindt nadat de kennisgeving, bedoeld in Art. 7, lid 2, reeds was verzonden, zal een verbeterde kennisgeving aangetekend aan beide partijen worden gezonden.
4. Ingeval zulks niet meer tijdig voor de zitting van arbiters kon geschieden en een van de partijen of beide partijen niet ter zitting vertegenwoordigd zijn, moet aan zodanige partij(en) terstond na de zitting van die vervanging per aangetekende brief worden kennis gegeven.
5. Indien na de eerste zitting van arbiters vervanging plaats heeft, moet de zaak geheel opnieuw overeenkomstig het bepaalde in de Art. 7 en volgende worden behandeld, voor zover beide partijen er niet in toestemmen dat de aangevangen behandeling wordt voortgezet.

Terugnemen van arbitrage *(bij hoger beroep zie Art. 16)*

- Artikel 12
1. Een arbitrage kan door de aanvrager schriftelijk ter zitting van arbiters mondeling worden teruggenomen onder de volgende voorwaarden.
  2. Indien een arbitrage wordt teruggenomen voordat arbiters of deskundigen hun werkzaamheden hebben aangevangen, zal de aanvrager een bedrag verschuldigd zijn ten bate van de kas van de Vereniging, zoals laatstelijk door het Bestuur vastgesteld, benevens vergoeding van eventuele reeds gemaakte kosten.
  3. Dit bedrag wordt verdubbeld, wanneer arbiters partijen reeds hadden opgeroepen of deskundigen hun werkzaamheden reeds hadden aangevangen. Wanneer deskundigen reeds de monsters hadden onderzocht, is verschuldigd het volle loon van deskundigen volgens Art. 19, alsmede de in dat artikel omschreven vergoeding voor de Vereniging.
  4. Indien een arbitrage wordt teruggenomen korter dan 24 uur vóór het tijdstip, door arbiters voor de behandeling bepaald, zal de aanvrager de helft van de volle arbitragekosten verschuldigd zijn.
  5. Dit laatste is eveneens het geval, indien een op verzoek van één der partijen uitgestelde arbitrage daarna wordt teruggenomen.
  6. Indien een arbitrage wordt teruggenomen tijdens of na de eerste zitting, zijn de volle arbitragekosten verschuldigd. Terugname nadat verweer is gevoerd, kan slechts plaats hebben, indien de wederpartij hetzij ter zitting, hetzij schriftelijk verklaart daarin toe te stemmen.
  7. Door of vanwege het Bestuur kan van de betaling van de bovengenoemde bedragen geheel of gedeeltelijk ontheffing worden verleend, indien bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Vonnis

- Artikel 13
1. Arbiters zullen uitspraak doen als goede mannen naar billijkheid.
  2. Arbiters beslissen bij meerderheid van stemmen, zonder melding te maken van de gevoelens van de minderheid. Van hun beslissing zullen zij een met redenen omkleed vonnis in twee exemplaren opmaken en ondertekenen, behoudens het bepaalde in Art. 1057 lid 3 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Een van deze beide exemplaren wordt gedeponereerd ter griffie van de Rechtbank te Rotterdam, terwijl het andere blijft berusten in het archief van de Vereniging.
  3. De Vereniging zendt per aangetekend schrijven aan ieder van de partijen een door hem gewaarmerkt afschrift van het vonnis. Wanneer een van de partijen in het buitenland woonachtig of gevestigd is, zendt hij, indien hem dit wordt verzocht en aan het verzoek nog kan worden voldaan, in plaats van of naast afschriften aan partijen een door arbiters ondertekend exemplaar van het vonnis.

Hoger Beroep

- Artikel 14
1. Ieder van de partijen heeft het recht om van het gewezen vonnis c.q. de gegeven onbevoegdheidsverklaring in hoger beroep te komen en wel door een schriftelijke mededeling of telegram aan de Vereniging binnen 21 dagen na de datum van verzending van het vonnis aan partijen. Voorts moet bij de Vereniging het vermoedelijk bedrag van de kosten - door het Bestuur van de Vereniging te bepalen - worden gedeponereerd. Indien dit ook na schriftelijke aanmaning niet binnen de daarin gestelde termijn is geschied, kan het hoger beroep door of vanwege het Bestuur als vervallen worden beschouwd.
  2. De wederpartij heeft het recht om harerzijds incidenteel beroep in te stellen ook na de genoemde termijn, doch uiterlijk tijdens de eerste zitting van appèlarbiters. In dit geval moet, indien zulks door appèlarbiters wordt verzocht, het bovenbedoeld bedrag binnen de bij het verzoek gestelde termijn bij de Vereniging worden gedeponereerd, op straffe van verval van het ingestelde incidenteel appèl, behoudens buitengewone gevallen ter beoordeling van appèlarbiters.
  3. De appellant of zijn gemachtigde stelt tegelijk met de schriftelijke aanmelding van hoger beroep de wederpartij daarvan schriftelijk in kennis.
  4. Van beslissingen over gezondheidstoestand (conditie) als zodanig is hoger beroep uitgesloten.
- Artikel 15
1. In hoger beroep kan een in eerste aanleg gestelde eis worden gewijzigd, indien appèlarbiters oordelen dat de belangen van de wederpartij daardoor in redelijkheid niet worden geschaad. In ieder geval kunnen worden gevorderd rente, huur, schade of kosten, die zijn vervallen of ontstaan nadat de oorspronkelijke vordering werd kenbaar gemaakt. Een nieuw verweer kan worden gevoerd, mits dat niet in strijd is met de houding, welke de verwerende partij in eerste aanleg heeft ingenomen en behoudens het bepaalde in Art. 17 lid 4.
  2. In geval van hoger beroep over vergoeding wegens kwaliteitsverschil, kunnen appèlarbiters het Bestuur van de Vereniging verzoeken, om nogmaals volgens Art. 4 drie (andere) deskundigen aan te wijzen, opdat deze andermaal de vroeger genomen monsters onderzoeken en daarover volgens Art. 5 rapport uitbrengen.
- Artikel 16
1. De behandeling en beslissing in hoger beroep geschiedt door vijf arbiters, die daartoe door of vanwege het Bestuur van de Vereniging worden aangewezen uit een College van Appèlarbiters.
  2. Dit College bestaat uit tenminste acht leden, die jaarlijks terstond na de in Art. 1 lid 4 van deze Arbitrage Bepalingen bedoelde schriftelijke procedure worden benoemd door de Commissie voor Aanbeveling van arbiters en deskundigen. Deze Commissie wordt jaarlijks benoemd door het bestuur, voor de duur van één kalenderjaar en de leden zijn dadelijk herkiesbaar. De leden van gemeld College kunnen niet als arbiter in eerste aanleg optreden.
  3. Indien het onmogelijk blijkt om uit het College van Appèlarbiters het vereiste vijftal voor een arbitrage samen te stellen, worden door of vanwege het Bestuur een of meer appèlarbiter(s) aangewezen, overeenkomstig het in Art. 3 bepaalde. Hiervoor kunnen echter niet in aanmerking komen zij, die in eerste aanleg als arbiter of deskundige zijn opgetreden.
  4. De Artikelen 7 t/m 13 zijn ook op de behandeling in hoger beroep van toepassing, met dien verstande dat in de gevallen, bedoeld in Art. 11, de aanwijzing bij voorkeur geschiedt uit de overige leden van het College van Appèlarbiters, en dat de in Art. 12 genoemde bedragen worden verdubbeld.

Arbitragekosten

- Artikel 17
1. De arbitragekosten worden in het algemeen gebracht ten laste van de partij, die in het ongelijk wordt gesteld. Indien partijen over en weer ieder voor een deel in het ongelijk worden gesteld, kunnen arbiters de kosten over hen verdelen.
  2. Indien de in het ongelijk gestelde partij vóór of op de eerste zitting van arbiters een bedrag heeft aangeboden, gelijk aan of hoger dan het uitgesproken bedrag, vermeerderd met hetgeen volgens Art. 12 voor het terugnemen van de arbitrage verschuldigd was, wordt de wederpartij in de arbitragekosten veroordeeld.
  3. In geval van hoger beroep worden in het algemeen de kosten van beide instanties gebracht ten laste van de partij, die in hoger beroep in het ongelijk wordt gesteld. De tweede zinsnede van lid 1 is toepasselijk.
  4. Indien echter de vernietiging of wijziging van het gewezen vonnis mede een gevolg is van het feit, dat een van de partijen in eerste aanleg haar eis, resp. verweer, niet voldoende heeft gestaafd of toegelicht, kunnen appèlarbiters de kosten van de appèlarbitrage geheel of gedeeltelijk te haren laste brengen. In buitengewone gevallen, te hunner beoordeling, kunnen appèlarbiters de kosten van de appèlarbitrage brengen ten laste van de Vereniging.
- Artikel 18
1. Arbiters begroten in hun vonnis het bedrag van de arbitragekosten tot en met het deponeren van het vonnis ter griffie. Onder die kosten kunnen, indien arbiters daarvoor termen aanwezig achten, worden berekend de door de in het gelijk gestelde partij noodzakelijk gemaakte reis- en andere kosten, alsmede de kosten voor getuigen en hun oproeping, alles volgens begroting van arbiters.
  2. Voor zover de arbitragekosten verschuldigd zijn aan de Vereniging, worden zij, voor zoveel mogelijk verhaald op het door de eisende of appèllerende partij daartoe gestorte depot.
  3. Van een depot kan de Vereniging tijdens de arbitrage aanvulling verlangen.
- Artikel 19
1. De aan de Vereniging verschuldigde kosten bestaan uit:
    - a. verschotten van de Vereniging, arbiters en deskundigen voor correspondentie, nemen van monsters, rechtskundige bijstand, deponeren van het vonnis enz.;
    - b. de vergoeding voor de Vereniging als door het Bestuur bepaald;
    - c. het loon van arbiters en deskundigen.
  2. Het loon van arbiters en deskundigen bedraagt als door het Bestuur van de Vereniging laatstelijk is vastgesteld. In buitengewone gevallen, ter beoordeling van arbiters resp. appèlarbiters, kunnen de aldus vastgestelde bedragen in overleg met het Bestuur voornoemd worden verhoogd.
- Artikel 20
- Het bepaalde in de Slotbepalingen, behorende bij de Condiëten van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen, is op deze Arbitrage-Bepalingen overeenkomstig van toepassing.

Slotbepalingen

- Artikel 1
1. Geen veranderingen kunnen in deze 'Condiëten van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen' en in de daarbij behorende 'Nadere Bepalingen' voorgesteld worden, dan door het Bestuur of door minstens acht leden van de Koninklijke Vereniging Het Comité van Graanhandelaren.
  2. Deze voorstellen worden in een daartoe belegde vergadering behandeld.
  3. Alle veranderingen moeten bekend worden gemaakt en treden op de daarbij aangegeven dag en wijze in werking.
  4. Zelfs indien door of vanwege de Koninklijke Vereniging Het Comité van Graanhandelaren een vertaling van voormelde Condiëten en Bepalingen wordt uitgegeven, is de Nederlandse tekst verbindend.

Artikel 2

De 'Condiëten van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen' zijn ontstaan uit een samenvoeging van de Condiëten van de Rotterdamsche Graanbeurs, de Condiëten van de Rotterdamsche Graanbeurs voor Veezoeken, de Condiëten van de Rotterdamsche Graanbeurs voor Dierlijke Eiwitten en de Condiëten van de Vereniging Amsterdamse Graanhandel, alsmede de daarbij behorende 'Nadere Bepalingen' en 'Slotbepalingen'.

De 'Condiëten van de Rotterdamsche Graanbeurs' werden voor het eerst vastgesteld in de vergadering van Het Comité te Rotterdam op 28, 29 en 30 oktober 1919 (CRG), 28 mei 1962 (CRG Veezoeken) en 16 december 1963 (CRG Dierlijke Eiwitten) en gewijzigd en/of aangevuld in de vergaderingen van 7 juni 1922 (CRG), 20 december 1946 (CRG), 29 december 1949 (CRG), 22 december 1953 (CRG), 11 en 13 december 1957 (CRG), 25 februari 1958 (CRG), 19 maart 1962 (CRG), 14 december 1964 (CRG en CRG Dierlijke Eiwitten), 13 december 1965 (CRG en CRG Veezoeken), 28 maart 1966 (CRG), 20 maart 1967 (CRG), 20 december 1971, 8 mei 1972, 18 december 1972, 13 december 1974, 17 december 1976, 16 december 1977 (CRG), 14 december 1979 (CRG Veezoeken en CRG Dierlijke Eiwitten), 1 juli 1985, 7 december 1987, 26 juni 1989, 25 juni 1990 en 29 juni 1992.

De 'Condiëten van de Vereniging Amsterdamse Graanhandel' en de daarbij behorende 'Nadere Bepalingen' en 'Slotbepalingen' zijn oorspronkelijk in werking getreden 1 april 1928 en gewijzigd en/of aangevuld in de vergaderingen van 5 oktober 1934, 30 december 1936, 2 juli 1951, 27 januari 1964, 27 januari 1969, 29 januari 1973, 7 februari 1983 en 15 april 1988.

Artikel 3

De 'Condiëten van de Nederlandse Handel in Granen en Diervoedergrondstoffen' zijn gedeponneerd bij de Griffie van de Arrondissementsrechtbank te Rotterdam. Aldus voor het eerst vastgesteld in de vergadering van de 'Vereniging Amsterdamse Graanhandel' te Amsterdam op 29 april 1994 en van de 'Koninklijke Vereniging Het Comité van Graanhandelaren' te Rotterdam op 28 juni 1994 en gewijzigd en/of aangevuld in de vergadering van de 'Koninklijke Vereniging Het Comité van Graanhandelaren' te Rotterdam op 6 december 1994 en door de leden van de 'Vereniging Amsterdamse Graanhandel' (schriftelijke stemming) op 21 december 1994 en gewijzigd en/of aangevuld in de vergaderingen van 29 juni 1998, 28 juni 1999, 26 juni 2000, 19 mei 2003, 12 juni 2006 en 8 juni 2009.

Artikel 4

Het Comité, haar bestuursleden en personeelsleden, de arbiters en de secretaris en eventuele andere door (een van) hen in de zaak betrokken personen zijn noch contractueel noch buitencontractueel aansprakelijk voor eventuele schade ontstaan door eigen of andermans handelen of nalaten of door gebruik van hulpzaken in of rond een arbitrage, een en ander tenzij dwingend Nederlands recht exoneratie in de weg zou staan. Het Comité, haar bestuursleden en personeelsleden zijn niet aansprakelijk voor de betaling van enig bedrag dat niet door het depot is gedekt.

**KONINKLIJKE VERENIGING
HET COMITE VAN GRAANHANDELAREN**

Blaak 22
NL-3011 TA Rotterdam
Tel. : 010 - 467 31 88
Fax : 010 - 467 87 61
E-mail : cvg@graan.com

Nadruk verboden

**Inhoudsopgave
van de Condiëen van de
Nederlandse Handel in Granen
en Diervoedergrondstoffen ***

I. Koopbrief

Art. 1/Pag. 3	Bevestiging van de overeenkomst (termijn)
Art. 2/Pag. 3	Bemiddeling tussenpersoon en recht op duplicaatkoopbrief (directe bevestiging): consequenties wanneer deze, na geëist te zijn, niet wordt verkregen; recht weigering tegenpartij
Art. 3/Pag. 3-4	Afsluiting van een zaak zonder bemiddeling van een tussenpersoon; bevestiging koopbrief
Art. 4/Pag. 4	Goedkeuring koopbrief

II. Aflevering en ontvangst

A. Algemene bepalingen

Art. 5/Pag. 4	Domicilie kiezen (bij factor)
Art. 6/Pag. 4-5	Verplichtingen bij aflevering resp. het stellen van scheepsruimte en het aanvragen van laadruimte
Art. 7/Pag. 5	Verzorging van laadruimte door de verkoper op verzoek van de koper
Art. 8/Pag. 5	Volgorde van belading na tijdig stellen van ruimte
Art. 9/Pag. 5	Consequenties niet tijdig stellen van laadruimte door de koper
Art. 10/Pag. 5	Gezakt ontvangen
Art. 11/Pag. 6	Deelleveringen
Art. 12/Pag. 6	Plaats van levering (boordvrij, vrij aan boord, fob, wagonvrij, vrij op wagen/auto, cif, vrachtvrij, franco, reeds geladen of liggend goed)
Art. 13/Pag. 6	Gezond al dan niet in koopbrief; recht van weigering
Art. 14/Pag. 6	Gezond verkocht maar (deels) beschadigd uitgeleverd
Art. 15/Pag. 6-7	Verkoop op monster; geloofwaardigheid monster
Art. 16/Pag. 7	Rechten verkoper bij weigering

B. Loco goed

- Art. 17/Pag. 7   Wederzijdse rechten en verplichtingen bij levering en ontvangst van loco goed (termijnen)
- Art. 18/Pag. 7   Kwaliteit; recht op schadevergoeding
- Art. 19/Pag. 8   Ingang huur lichter of schip bij verkoop 'lichter- of schipovername'

C. Zaken op levering

- Art. 20/Pag. 8   Wederzijdse rechten en verplichtingen bij zaken op levering
- Art. 21/Pag. 8   Kwaliteit
- Art. 22/Pag. 8   Ontvangst uit verschillende bergplaatsen; extra kosten
- Art. 23/Pag. 8   Regels voor de ontvangst uit zeeschip, binnenschip en lichter, pand, silo of loods, resp. bij cif of vrachtvrij uit een geladen schip

D. Zaken op aflading

- Art. 24/Pag. 8-9   Wederzijdse rechten en verplichtingen bij het aanzeggen van zaken op aflading
- Art. 25/Pag. 9   Deelleveringen; certificaten (in land van afscheep afgegeven)
- Art. 26/Pag. 9   Betere of zwaardere kwaliteit
- Art. 27/Pag. 9   (Vervallen)
- Art. 28/Pag. 9   Gevolgen niet-aanzegging; aangezegd zijnde niet- of slechts gedeeltelijke levering; manco
- Art.29/Pag. 10   Vergaan schip en averij grosse; aanzegging in onzeewaardig schip
- Art. 30/Pag. 10   Levering uit aangezegd schip; mogelijkheid om elders gelost goed alsnog naar de bestemmingshaven te verladen en te leveren

E. Zaken op aankomst

- Art. 24a/Pag. 10   Wederzijdse rechten en verplichtingen bij het aanzeggen van zaken op aankomst
- Art. 25a/Pag. 11   Deelleveringen; certificaten (in land van afscheep afgegeven)
- Art. 26a/Pag. 11   Betere of zwaardere kwaliteit
- Art. 27a/Pag. 11   (Vervallen)
- Art. 28a/Pag. 11   Gevolgen niet-aanzegging; aangezegd zijnde niet- of slechts gedeeltelijke levering; manco

Art. 29a/Pag. 11 Vergaan schip en averij grosse; aanzegging in onzewaardig schip

Art. 30a/Pag. 11 Mogelijkheid om elders gelost goed alsnog naar de bestemmingshaven te verladen en te leveren

III. Gewicht en kwaliteit

Gewicht

Art. 31/Pag. 11 Bewijs t.a.v. het geleverde gewicht; aanwijzing van de instellingen voor beëdigd wegen en meten

Kwaliteit: Natuurgewicht

Art. 32a/Pag. 11-12-13 Vaststellen van het natuurgewicht; vergoedingsschaal voor te laag natuurgewicht; nadere bepalingen t.a.v. het natuurgewicht

Kwaliteit: Bijmenging

Art. 32b/Pag. 13 Bijmenging

Kwaliteit: Gehalte

Art. 32c/Pag. 13 Vochtgehalte

Art. 32d/Pag. 14 Vergoeding eiwit- en vetgehalte; verrekeningsschaal; weigering; beschikbaar-
stelling i.v.m. te hoog gehalte zand/silica en ricinus-zaadschillen; verrekenings-
schaal

Art. 32e/Pag. 14 Lager eiwitgehalte dan overeengekomen; maximum gehalte vet, vocht, zand/
silica of zout

Art. 32f/Pag. 14 Prijs per % eiwit; 'circa' wordt niet in aanmerking genomen

Monsternamen en analyse

Art. 33/Pag. 15-16 Monsternamen; analyse en heranalyse

Art. 34/Pag. 16 Analyse in aansluiting; aflaadanalyse; fabrieksanalyse

IV. Ongewenste stoffen en producten

Art. 35/Pag. 16-17 Weigering van goederen bij overschrijding maximum gehalten aan
ongewenste stoffen en producten; analyse procedure; vervangende levering;
vergoeding tevergeefs gemaakte kosten

V. Betaling

Art. 36/Pag. 17 Principe van de betalingsverplichting, resp. het recht op rente als betaling niet
tijdig geschiedt; eigendomsvoorbehoud

Art. 37-38/Pag. 17-18 Het vóór de levering doen betalen van het te leveren goed op basis van een
voorlopige factuur (depotstelling)

VI. Diversen

Art. 39/Pag. 18-19	Overmacht
Art. 40/Pag. 19	Staking van betalingen etc.; ontbinding overeenkomst; verrekening
Art. 41/Pag. 20	Faillissement; provisie tussenpersoon
Art. 42/Pag. 20	Assurantie bij vervoer anders dan overzee; bevrachtingscondities; ingeklaard; regeling t.a.v. heffingen en belastingen
Art. 43/Pag. 19	Omschrijving begrip 'dagen'
Art. 44/Pag. 20	Toepasselijk recht

VII. Geschillen

Art. 45/Pag. 20	Arbitraal beding; toetreding van tussenpersonen tot de arbitrage
Art. 46/Pag. 21	Termijn aanvraag arbitrage (voor zover niet in de Artt. 47, 48 en 49 geregeld). Kennisgeving aanvraag arbitrage aan wederpartij
Art. 47/Pag. 21	Weigering van aangeboden goed (kwaliteit en/of conditie): termijn waarbinnen de arbitrage moet worden aangevraagd. Verplichting van verkoper te vorderen dat het goed alsnog in ontvangst wordt genomen
Art. 48/Pag. 21	Verplichting tot ontvangst ook al meent de koper aanmerking te kunnen maken op het geleverde. Arbitrageaanvraag van koper (termijn). Monsterneming; recht van weigering
Art. 49/Pag. 21-22	Uitwerking van Art. 48 (termijn van aanmelding van de arbitrage) met een regeling voor enkele uitzonderingsgevallen
Art. 50/Pag. 22	Arbitrageaanvraag en de verplichting tot het stellen van depot voor de vermoedelijke kosten van de arbitrage
Art. 51/Pag. 22	Gevolgen niet voldoen aan uitspraak van arbiters

Nadere bepalingen	Pag. 23-24-25
Optionele Clausules	Pag. 26
Arbitrage-Bepalingen	Pag. 27
Commissie van Arbitrage	Art. 1-2-3/Pag. 27-28
Commissie van Deskundigen	Art. 1-2-3/Pag. 27-28
Geschil omtrent kwaliteit en/of conditie	Art. 4-5-6/Pag. 28
Behandeling der Arbitrage	Art. 7-8-9/Pag. 28-29
Samenvoeging	Art. 10/Pag. 29
Vervanging van arbiters en deskundigen	Art. 11/Pag. 29-30
Terugnemen van arbitrage	Art. 12/Pag. 30
Vonnis	Art. 13/Pag. 30
Hoger Beroep	Art. 14-15-16/Pag. 31
Arbitragekosten	Art. 17-18-19/Pag. 32
Toepasselijkheid slotbepalingen	Art. 20/Pag. 32
Slotbepalingen	Art. 1-2-3/Pag. 33 Art. 4/Pag. 34

* Aan deze inhoudsopgave kan geen aanwijzing voor de uitleg worden ontleend.